

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

HISTORIE SK SIGMA OLMOUC

Bakalářská práce

Autor: Petr Mikovič

Studijní program: Trenérství a sport – pedagogika volného času

Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Tomáš Michalica

Olomouc 2023

Bibliografická identifikace

Jméno autora: Petr Mikovič
Název práce: Historie SK Sigma Olomouc

Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Tomáš Michalica
Pracoviště: Katedra společenských věd v kinantropologii
Rok obhajoby: 2023

Abstrakt:

Bakalářská práce se zabývá historickým vývojem fotbalového klubu SK Sigma Olomouc v závislosti na historickém vývoji fotbalu ve světě a českých zemích. Hlavním cílem bylo pomocí metody analytické interpretace dat, zmapovat historický vývoj fotbalu v Olomouci s důrazem na klub SK Sigma Olomouc od jeho založení po současnost. V teoretické části práce je charakterizován historický vývoj fotbalu ve světě a v českých zemích v jednotlivých historických etapách, spolu s historickým vývojem pravidel a vybavení hráčů. V praktické části bakalářské práce byl na základě analýzy dostupných archivních materiálů vytvořen přehled historického vývoje SK Sigma Olomouc a také propagačně-edukační materiál reflektující historii fotbalového klubu SK Sigma Olomouc s cílem podpořit zájem široké veřejnosti a návštěvnost utkání.

Klíčová slova:

Fotbal, Olomouc, SK Sigma Olomouc, sport, historický vývoj

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author: Petr Mikovič
Title: History of SK Sigma Olomouc

Supervisor: Mgr. et Bc. Tomáš Michalica
Department: Department of Social Sciences in Kinanthropology
Year: 2023

Abstract:

The bachelor's thesis deals with the historical development of the football club SK Sigma Olomouc depending on the historical development of football in the world and in the Czech lands. The main goal was to map the historical development of football in Olomouc, with an emphasis on the SK Sigma Olomouc club from its foundation to the present, using methods of analytical data interpretation. In the theoretical part of the thesis, the historical development of football in the world and in the Czech lands is characterized in individual historical stages, together with the historical development of rules and players' equipment. In the practical part of the bachelor's thesis, based on the analysis of available archival materials, an overview of the historical development of SK Sigma Olomouc was created and promotional and educational material reflecting the history of the football club SK Sigma Olomouc was created with the aim of supporting the interest of the general public and the attendance of matches.

Keywords:

Football, Olomouc, SK Sigma Olomouc, sport, historical development

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. et. Bc. Tomáše Michalici, uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 29. června 2023

.....

Děkuji vedoucímu práce Mgr. et Bc. Tomáši Michalicovi za pomoc a cenné rady poskytnuté v průběhu zpracování práce. Dále děkuji Martinu Ponížilovi a Antonínu Nevrlému, kteří mi umožnili nahlédnout do jejich archivu a předali mi veškeré potřebné materiály. Děkuji také BcA. Tereze Řezáčové za pomoc s grafickou stránkou vyhotovených materiálů.

OBSAH

OBSAH	7
1 ÚVOD	9
2 PŘEHLED POZNATKŮ	10
2.1 Historie fotbalu ve světě	10
2.1.1 Míčové hry ve starověku	10
2.1.2 Sport ve středověku	11
2.1.3 Předchůdci fotbalu v novověku	12
2.1.4 Vznik moderního fotbalu	13
2.2 Historie fotbalu v českých zemích	16
2.2.1 Počátky fotbalu v českých zemích 1886–1917	16
2.2.2 Fotbal v Československu 1918–1938	18
2.2.3 Fotbal v období 2. světové války 1939–1944	18
2.2.4 Fotbal v Československu 1945–1992	19
2.2.5 Fotbal v České republice 1993–současnost	20
2.3 Vývoj pravidel a vybavení	20
2.3.1 Vývoj jednotlivých pravidel	21
3 CÍLE	26
3.1 Hlavní cíl	26
3.2 Dílčí cíle	26
4 METODIKA	27
4.1 Metody sběru dat	28
5 VÝSLEDKY	29
5.1 Založení klubu	29
5.2 Období mezi světovými válkami (1925–1937)	30
5.3 Válečné období (1938–1945)	33
5.4 Poválečné období (1946–1947)	35
5.5 Období totalitního režimu (1948–1989)	35
5.6 Porevoluční období (1990–1993)	43

5.7 Období samostatné České republiky	45
5.7.1 Historie mezi lety 1993–2000	45
5.7.2 Období 21. století (2001–2023)	46
6 PROPAGAČNĚ-EDUKAČNÍ MATERIÁL	48
7 DISKUSE	50
8 ZÁVĚRY	51
9 SOUHRN	52
10 SUMMARY	53
11 REFERENČNÍ SEZNAM	54
12 PŘÍLOHY	57
12.1 Příloha 1	58
12.2 Příloha 2	59
12.3 Příloha 3	60
13 SEZNAM OBRÁZKŮ	67

1 ÚVOD

V současnosti se fotbalové kluby snaží více komunikovat se svými příznivci, ale také se pokouší nalákat fanoušky nové. Z tohoto důvodu je potřeba využít potenciálu propagace historických událostí a zaměřit se na tradice klubu, proto se v této bakalářské práci zaměřím na přiblížení historického vývoje fotbalového klubu SK Sigma Olomouc od jeho založení po současnost v kontextu českých a světových dějin.

V teoretické části se budu věnovat obecné historii fotbalu ve světě a v českých zemích v jednotlivých historických obdobích, spolu s přehledem vývoje pravidel a vybavení hráčů. Bude tedy vytvořen ucelený historický konstrukt historického vývoje fotbalu v různých oblastech světa a u nás.

V praktické části bakalářské práce se budu věnovat hlavnímu cíli práce, a to analýze dostupných pramenů týkajících se fotbalového klubu SK Sigma Olomouc, budu popisovat vývoj klubu v jednotlivých letech a sezónách, zlomové momenty a důležitá utkání. Tyto informace porovnam s historickým vývojem SK Slavia Praha a AC Sparta Praha. V rámci praktické části bude vytvořen propagačně-edukační materiál, který přiblíží historické reálie fanouškům klubu a bude sloužit jako součást marketingové propagace klubu s cílem zvýšit zájem fanoušků a návštěvnost utkání. Chtěl bych poukázat na možnost využití historie v oblasti marketingu a propagace fotbalového klubu. Tento materiál, v podobě plakátu a nestandardizovaného soutěžního testu, bude souviset s historií klubu SK Sigma Olomouc a zlomovými momenty jeho historického vývoje.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Historie fotbalu ve světě

2.1.1 Míčové hry ve starověku

Vývoj fotbalu je přímo navázán na vývoj sportu, tělesné výchovy a tělesných aktivit po celém světě.

Fotbal, jak ho známe dnes, se vyvíjel z míčových her a rituálů od dob prvních civilizací. Názory historiků na prvního předchůdce fotbalu se různí a jen těžko můžeme určit, který je správný. Je však jasné, že založení nejoblíbenějšího sportu předcházela dlouhá cesta vedoucí všemožnými kouty světa (Kössl et al., 2023).

Podle Vebera (1984) byla prvním známým předchůdcem fotbalu čínská hra Tsu Chu. Pravidla této hry spočívala ve snaze hráčů, někdy pod tlakem soupeřů, prokopnout míč, naplněný vlasy a peřím, dírou o průměru 30 až 40 centimetrů v hedvábném plátně, který visel na dvou desetimetrových bambusových tyčích. Podle dochovaných zdrojů se toto klání odehrávalo při oslavách narozenin císaře, již od vlády Dynastie Han v období 200–300 let před naším letopočtem. Poražený tým byl po utkání popraven. (Kössl et al., 2023).

Dále je známá hra Marn Gook, která pochází z Austrálie od původních obyvatel Aboridžinců, kteří se snažili míč, vycpaný kořínky a listy, udržet co nejdéle ve vzduchu (Hunt, 2006). Podobný cíl měla také japonská hra Kemari z 5–6. stol. n. l., ve které však všichni hráči spolupracují při udržení míče nad zemí, za použití hlavy, kolen, nohou, zad, či loktů. Míč byl semišový, vycpaný ječmenem do požadovaného tvaru, který byl poté vysypán a po zašití koňskou kůží, již byl připraven ke hře. Hráč, který kopem uváděl míč do hry se nazýval mariashi (Guttmann & Thompson, 2001).

Dalšími podobnými hrami jsou podle Whittingtona (2001) Pok-a-tok nebo Ullamatzi. Tyto hry hráli Mayové a Aztékové v předkolumbovské Mezoamerice, kde tyto civilizace existovaly. Využíval se tvrdý gumový míč, který se týmy snažily prostřelit kamenným kruhem upevněným ke stěně hřiště. Většina kmenů považovala tento zápas za náboženský svátek, případně náhražku války v období míru. Obětování poražených není u většiny kmenů potvrzeno, až na Veracruzskou oblast, kde se tato tradice nacházela. Hunt (2006) se zmiňuje o hře Koura, která pochází ze severní Afriky a byla spojena s náboženskými obřady plodnosti.

Pro Evropský prostor je v rámci antického světa charakteristická hra Episkyros, hra velmi podobná fotbalu, o které se ve 4. století př. n. l. zmiňuje dramatik Antifanes a vyobrazují ji reliéfy na podstavci mramorového sloupu v Athénách. Episkyros ovlivnil svého nástupce Harpastum, jejíž účelem bylo kondiční cvičení římských legií, podobající se spíše ragby. Při rozšiřování Římské říše se harpastum rozšířila do Evropy a Britských ostrovů (Macfarlane, 2023).

2.1.2 Sport ve středověku

Po rozpadu římského impéria se západní Evropa proměnila na jedno velké bojiště, mezi sebou soupeřících barbarských království. Z této situace se začala formovat nová, feudální společnost. Královský, případně knížecí, dvůr se tak stal centrem moci a začaly se budovat vztahy s poddanými (Kössl et al., 2023).

Rozšíření vlivu křesťanství a moci církve znamenalo také odsun tradičních antických hodnot, jako byla krása těla, fyzická láska, nahota i tělesná výchova. Křesťanství se nestavělo pozitivně k oslavě lidského těla, což ovlivnilo způsob výchovy západoevropské mládeže. Naproti tomu vznikl ideál hrdiny ve 12. století, který se proměnil v ideál rytíře, po vzoru velkých vojevůdců Alexandra Velikého, Karla Velikého nebo krále Artuše (Kössl et al., 2023).

Rytíři museli být nejen vzdělaní, ale i fyzicky připravení, jelikož jejich primárním účelem byl boj. Církev si tento fakt uvědomovala, a tak proti tělesnému rozvoji v tomto ohledu nebojovala. Tím se začala rozvíjet organizovaná forma tělesné přípravy, do které se později dostal prvek soutěže. V dobách mezi válkami se uskutečňovaly turnaje za cílem zábavy a cvičení souboje, dále sloužily i jako vyrovnání osobních a majetkových sporů (Olivová, 1979). V období konce 15. století se turnaje vyvinuly ve výhradně dvorskou zábavu a během následujícího století, kdy se feudální šlechta proměnila ve šlechtu dvorskou, sloužící králi, museli být účastníci pouze urozeného původu. Vesničané a měšťané se také chtěli zapojit do těchto soutěží, což jim nebylo dovoleno, a tak se museli přizpůsobit. Věnovali se napodobování rytířských zápasů a aktivit se zbraněmi, rozmohl se tanec a akrobacie. Oblíbenými se stávaly také míčové hry. Rozšířila se například francouzská hra *Jeu de paume*, která je předchůdcem tenisu. Její pravidla spočívají v odbíjení míčku holýma rukama přes síť. Později se začaly používat pálky (Kössl et al., 2023).

Odlišná situace byla ve středověké Itálii, kde nedošlo k úplnému odtrhnutí od antických hodnot a vznikl humanismus, který na tyto hodnoty navazuje. Když se totiž italská města rozhodla vymanit z feudálního uspořádání a založila městské státy, došlo k rychlému rozvoji obchodu, výroby a vzdělanosti. To se projevilo i v návratu k antickým tradicím a oslavě historie a svých předků. Společnost se začala opět zajímat o rozvoj schopností a dovedností člověka jako celku. Znamenalo to obnovení vyznávání ideálu kalokagathie neboli ideálu harmonického souladu tělesné a duševní krásy (Grain, 2003).

Proto se zvýšil zájem o výchovu mládeže a výuku v podobě soukromých učitelů začaly doplňovat veřejné školy, na které navazovaly kvalitní univerzity. Roku 1425 byla zřízena škola v Mantoně, kde působil nejvýznamnější učitel renesanční Itálie Vittorino Ramboldini da Feltre. Ten vyučoval své žáky s cílem všestranné výchovy člověka s radostí ze studia a bez fyzických trestů. Pod jeho vedením se na školách vyučovala i tělesná výchova, na což navázal i Maffeo Vegio, který přišel s návrhem na zavedení tělesné výchovy jako samostatného předmětu. Na jeho způsob výchovy začali navazovat i další pedagogové a vychovatelé, čímž se tento přístup rozšířil po celé severní Itálii a spolu s humanistickým hnutím i po celé západní Evropě. V rámci tělesné výchovy byly zaváděny i míčové hry, které sloužily k všeobecnému rozvoji studentů (Grexa & Strachová, 2011).

2.1.3 Předchůdci fotbalu v novověku

V díle Calcio od Foota (2007) je popsána stejnojmenná hra. V 16. století se v italské Florencii rozmohla velmi drsná hra s názvem Calcio Fiorentino (Storico), ve které se hráči z aristokratických rodin převlékali do hedvábných kostýmů a snažili se skórovat do soupeřovy branky za použití násilí na obráncích. Důležité bylo vyřadit co nejvíce protihráčů, aby se zvýšila šance na vstřelení gólu, tzv. caccia. Při nepřesném kopu a přestřelení branky získal bránící tým půl bodu. Po 50 minutách vzešel z utkání vítěz s největším počtem gólů. V roce 1580 byly sepsány pravidla tohoto sportu, které jsou historicky prvním souborem pravidel nám známých her podobných fotbalu. Tento dokument se nazýval „*Discorso sopra 'l giuoco del Calcio Fiorentino*“ a napsal jej hrabě Giovanni de' Bardi di Vernio.

Hlavní část historie vzniku dnešního fotbalu se však odehrála na Britských ostrovech. Již od 12. století n. l. se hrála hromadná míčová hra podobná Calcio, ve které mnoho hráčů utrpělo zranění, a dokonce zemřelo. Tato hra byla spíše bojem dvou týmů

se stovkami hráčů o míč, který se snaží dopravit do některé městské brány. Jelikož byla tato hra velice brutální a docházelo při ní k ničení majetku, zaváděly se městské i královské dekrety, které ji zakazovaly. Mezi lety 1314–1667 bylo v Anglii vydáno více než 30 zákazů fotbalu, i přes to jej lidé hrát nepřestali (Brown, 2020).

2.1.4 Vznik moderního fotbalu

Za kolébku moderního sportu je považována viktoriánská Anglie, díky své ekonomické a politické dominanci byla ideálním místem pro rozvoj zábavy a her. Již během 17. a 18. století se městská šlechta zasazuje o komercializaci volného času pořádáním divácky atraktivních událostí, jako například boxerských klání, kriketových utkání nebo koňských dostihů, z čehož samozřejmě ekonomicky profitovali. Zlomovým okamžikem pro vývoj sportu byla průmyslová revoluce ve Velké Británii, která měla obrovský vliv na způsob života obyvatelstva. Ve městech začala stavba továren, čímž se vytvořilo mnoho pracovních míst a možností pro obyvatele venkova, kteří se za prací do měst stěhovali. To bylo spojeno se špatnými životními podmínkami dělníků, nedostatkem volného času a chápáním sportu jako ztrátu času. V polovině 19. století se však vytváří silná střední třída, která již disponuje volným časem. Sledování sportovních utkání bylo vždy společenskou událostí, která se těšila zájmu široké veřejnosti. Zvýšení zájmu diváků o sport bylo znatelné a znamenalo přísun financí ke sportovcům, a tím vznik profesionalismu. Nejatraktivnějším sportem byl nepochybně fotbal ve své tehdejší formě (Olivová, 1979).

V Evropě se rozmohla vlna kritiky školního systému v dílech známých autorů jako byli Francois Rabelais, Jean Jacques Rousseau, Thomas More, John Locke a také Jan Amos Komenský, což vedlo k utváření nových předpisů výuky, kde byl kladen velký důraz na tělesnou výchovu. Klíčovou roli při změně edukačního systému v Anglii pomoci zavedení několika reforem má Thomas Arnold, ředitel školy v Rugby. Arnold nastavil přesnou roli sportu ve vzdělávání jako alternativu k bitkám a konfliktům mezi chlapci. Svými postoji se stal vzorem pro anglické učitele (Baker, 1983). Také Hunt (2006) připisuje největší zásluhu za vznik moderního fotbalu právě učitelům a studentům soukromých škol v Anglii, kteří se snažili fotbal posunout z formátu pouličních bitek k organizovanému sportu a sepisovali první pravidla. Proto se v polovině 19. století, kdy každá škola hrála podle svých vlastních pravidel, což

znamenal velké organizační problémy, začala vyvíjet pravidla jednotná. V roce 1848 se tak zrodila Cambridžská pravidla

Cambridžská pravidla sloužila především k přesvědčení ostatních škol a klubů k vytvoření sjednoceného postupu ve vývoji fotbalu. Studenti Cambridžské univerzity se shodli na jedenácti základních pravidlech, která sepsali, poté rozdali mezi spolužáky a jednu kopii vyvěsili i na strom v parku Parker's Piece, kde se setkávali za účelem odehrání svých utkání. Pravidla obsahovala například rozehrávku ze středu hřiště při začátku utkání i po obdržení gólu. Jasně vymezovala prostor hřiště a způsob rozehrání z autu. Bylo zakázáno držet a podrážet protihráče. Použití rukou bylo dovoleno pouze při zpracování míče, běžet s ním bylo zakázáno. Toto byl zlomový moment pro vývoj fotbalu, jelikož se tímto pravidlem začal oddělovat od ragby (Cambridge University, 2006).

Sheffieldská pravidla byla sepsána v roce 1858 hráči prvního amatérského fotbalového klubu na světě, Sheffieldu FC (založen 1857). Tento klub tak vydláždil cestu k založení Fotbalové asociace (FIFA, 2019).

V dalších letech vyšla Pravidla jednoduché hry, což byla první sjednocená pravidla. Na to roku 1863 navázaly kluby Barnes, Crystal Palace, Forest (později přejmenován na Wanderers), Blackheath, Crusaders, Blackheath School, Surbinton, Percival House, Kensington School, No Name Killburn a War Office, které se dohodly na založení Fotbalové asociace (Football Association) a vytvořily Pravidla Fotbalové asociace. Tím se měl jednou provždy oddělit fotbal a ragby. To se však zprvu nedařilo, jelikož některé kluby např. Blackheath, pokračovaly v použití vlastních pravidel. Proto Fotbalová asociace vydala zákaz hry rukou, což v roce 1871 zapříčinilo vznik Ragby fotbalového svazu (Rugby Football Union) (Brown, 2020). Implementací dalších pravidel, sjednocením podmínek a rozšiřováním Fotbalové asociace vznikala mezi nejlepšími kluby snaha o vytvoření organizované soutěže, ve které by se spolu mohly utkávat. Proto se v sezóně 1871/72 konal FA Challenge Cup, nejstarší pohárová fotbalová soutěž. V prvním finále zvítězili Wanderers nad Royal Engineers těsným výsledkem 1:0. V tomto roce se také konalo první mezinárodní utkání, mezi Anglií a Skotskem, které skončilo remízou 0:0 (The FA, 2012).

Hunt (2006) dokládá, že s velkou popularitou tohoto sportu narůstala návštěvnost zápasů, což kluby využily vybíráním vstupného, čímž se do fotbalu přidává i ekonomické hledisko. Kluby byly schopné vydělat dostatek peněz, aby přiváděly

kvalitní hráče, kterým mohly dávat plat, proti čemuž však nakonec neúspěšně bojovala Fotbalová asociace a v roce 1885 tak vznikl profesionalismus.

Pohárová utkání, již nebyla dostatečná, a tak byla roku 1888 založena první fotbalová liga na světě s názvem Football League, která sdružovala 12 anglických mužstev, a to Accrington, Aston Villa, Blackburn Rovers, Bolton Wanderers, Burnley, Derby County, Everton, Notts County, Preston North End, Stoke, West Bromwich Albion a Wolverhampton Wanderers. Na mezinárodní scéně se hrály turnaje mezi Anglií, Skotskem, Irskem a Walesem. Díky britským pracovníkům a obchodníkům se moderní fotbal začal rozšiřovat do celého světa (The FA, 2012).

Dle Sudgena (1998) se stalo velkým milníkem založení organizace sdružující jednotlivé národní svazy, která byla nazvána FIFA (francouzsky Fédération Internationale de Football Association, česky Mezinárodní federace fotbalových asociací). Stalo se tak 21. května 1904 v Paříži a zakládajícími členy byly národní svazy Francie, Nizozemska, Belgie, Dánska, Švédska, Švýcarska a Španělska (zastoupené Madridským fotbalovým klubem, jelikož Španělský fotbalový svaz vznikl až po devíti letech). Anglická fotbalová asociace se na založení nové asociace nechtěla podílet, jelikož v ní neviděla přínos. Tento postoj se však změnil před Olympijskými hrami v Londýně roku 1908, kdy nejenže došlo k uznání FIFA anglickou fotbalovou asociací, ale také účastí domácího mužstva na olympijském fotbalovém turnaji, který Anglie ovládla, když ve finále porazila Dánsko výsledkem 2:0. Hlavním faktorem v obratu ve vnímání FIFA Anglickou fotbalovou asociací zapříčinila výměna prvního prezidenta Roberta Gúerina z Francie, za Angličana Daniela Burley Woolfalla. Roku 1921 došlo ke zvolení třetího prezidenta, a to Julese Rimeta, za jehož působení se FIFA podílela na olympijských fotbalových turnajích v letech 1924 a 1928, ale jeho cílem bylo vytvoření samostatného šampionátu pouze pod taktovkou FIFA. V roce 1930 se tak konalo první Mistrovství světa, které pořádala Uruguay, a účastnilo se jej 13 zemí – domácí Uruguay, Chile, Mexiko, Peru, Paraguay, Argentina, Brazílie, Bolívie, USA, z evropských států Belgie, Jugoslávie, Francie a Rumunsko. Ve finále vyhrála Uruguayská fotbalová reprezentace proti výběru Argentiny 4:2, a stala se tak prvním Místrem světa (Brown, 2020).

Evropské národní svazy měly dojem, že FIFA příliš nezohledňuje jejich zájmy, a tak v roce 1954 v Basileji ustanovily svou vlastní asociaci UEFA (Union of European Football Associations). Tato organizace také vytvořila Mistrovství Evropy, které se poprvé hrálo ve Francii roku 1960, kdy se vítězem stal Sovětský svaz. Skvělé výkony

na tomto turnaji předváděl legendární sovětský brankář Lev Jašin. Jak popsal ve svém rozhovoru také skvělý gólman Gordon Banks: „*Jašin byl prvotřídní, opravdu skvělý brankář. Jeho poziční hra byla výjimečná, ale vlastně vše, co dělal, bylo výjimečné. Byl neskutečně obratný, i přes jeho obrovskou postavu. Často jsem si představoval sebe, jak provádím zákroky jako on. Opravdu ovlivnil celou generaci brankářů a stal se jejich vzorem na dalších 10 až 15 let.*“ (BBC Sport, 2012).

V Evropě se rozvíjely také mezinárodní klubové soutěže, kde byl prvním turnajem svého druhu pohár Mitropa (z němčiny Mittel Europa) neboli Středoevropský pohár. První ročník se uskutečnil již v roce 1927 a vítězem byla československá Sparta Praha. Tento formát se velice líbil evropským klubům a Středoevropský pohár ovlivnil vznik Poháru mistrů evropských zemí (PMEZ). První ročník PMEZ se odehrál v roce 1955 a setkal se s obrovským úspěchem. Poté se zavedla také druhá soutěž, a to Pohár vítězů pohárů, kterého se účastnili vítězové domácích pohárů. Později byl přejmenován na Pohár UEFA (UEFA, 2017).

Mezinárodní klubové soutěže se stávaly stále populárnějšími, což s sebou neslo velký nárůst finančních prostředků. To se ukazuje i na stavu moderního fotbalu, kdy je pro jednotlivé kluby životně důležité se do těchto soutěží probojovat a získat alespoň nějakou odměnu. V dnešní době existují tři mezinárodní klubové soutěže, a to Liga mistrů (nástupce Poháru mistrů evropských zemí) od roku 1992, Evropská liga (nástupce Poháru UEFA) od roku 2009 a od sezóny 2021/22 také Evropská konferenční liga.

2.2 Historie fotbalu v českých zemích

2.2.1 Počátky fotbalu v českých zemích 1886–1917

V roce 1886 se příchodem nového učitele tělocviku Jana Sommera na gymnázium v Roudnici nad Labem dostává fotbal i do českých zemí. Profesor Sommer získal mnoho zkušeností při hraní fotbalu v Anglii. Proto se rozhodl, že kopanou využije při své výuce. Fotbal se stal ihned velmi populárním a během let se spontánně hrála utkání po celém městě. První oficiální fotbalový zápas se uskutečnil 15. září 1892, který se konal na ostrově v centru Roudnice nad Labem. Proti sobě tehdy stáli Český Athletic

Club Roudnice nad Labem a Sokol Roudnice nad Labem, kdy těsně zvítězil první jmenovaný ČAC výsledkem 1:0 (Horák, 1997).

Za dalšího důležitého průkopníka kopané v českých zemích můžeme považovat Josefa Rösslera Ořovského, který žil na přelomu 20. století. Byl všestranný sportovec, především veslař a lyžař. Velmi ho zaujala kopaná a rozhodl se vytvořit podmínky pro její rozšíření. Do češtiny přeložil první pravidla, stal se rozhodčím a také stál u zrodu první české fotbalové soutěže. Uskutečnila se v roce 1896 a účastnily se jí čtyři týmy SK Slavia, AC Praha, AC Sparta a ČFK Kickers, kteří turnaj vyhráli (Šálek, 1980).

V roce 1887 se 28 českých sportovců rozhodlo odejít z německého klubu a založili první fotbalový klub u nás International Rowing Club, sídlící v Praze, kde se fotbal stal velice populární a rozšířil se po celých Čechách. Vznikla proto první fotbalová hřiště na Letné, Stromovce a Císařské louce. Utkání se běžně hrála podle pravidel dohodnutých před zápasem, s různým počtem hráčů v poli a také různou dobu. Jedinou jistotou byla nutnost prostřelit míč brankou, protože už nestačilo dřívější přenesení míče přes soupeřovu čáru (Mráz, 1976). Rozměry hřiště nebyly přesně dány, pouze šířka musela být větší než 50 yardů (45,72 metrů). Ve vzdálenosti 6 yardů (5,5 metrů) a 12 yardů (11 metrů), rovnoběžně s brankovou čarou, se nacházely čáry označující místo kopu od branky, respektive pokutového kopu.

Historicky první mezinárodní utkání týkající se českých zemí se odehrálo roku 1899, kdy se střetly týmy Prahy a Vídně. Na klubové scéně se poté utkala Slavia Praha s mužstvy Berlína a Oxfordu (Mráz, 1976). Kluby zaměřené na fotbal byly součástí České amatérské atletické unie (ČAAU), kde se však sdružovaly i kluby z jiných sportů. To vedlo k velkým zmatkům, které vygradovaly uskutečněním mistrovství Čech pod vedením Českého Sculling Cercle. To ukázalo na neschopnost ČAAU se dostatečně věnovat všem sportům. Povědomí o fotbale se rozrůstalo, vznikly významné kluby jako Sparta nebo Slavia Praha, a již 19. října 1901 byl založen Český svaz fotbalový (ČSF), který se stal oficiálním orgánem fotbalu v zemi. (Jenšík & Macků, 1997). Zakládajícími členy byli AC Sparta, AC Praha, FC Union Plzeň, SK Slavia, SK Olympia Košiče, AFK Kolín, SK Meteor Praha VIII, SK Vyšehrad, ČAFC Královské Vinohrady, SK Union Žižkov, Hradčanský SK, FK Malá Strana, AC Roudnice nad Labem, SK Olympia Praha VII, Letenský kroužek Česká vlajka Praha, SK Plzeň, FK Horymír Praha (FAČR, 2021).

Velkým problémem byly neshody nejen mezi nejsilnějšími českými kluby, ale také celého svazu s vedením rakouského fotbalu. Také proto, když se ČSF stal dočasným členem FIFA v roce 1907 a právoplatným členem o rok později, došla z

Vídně žádost o jeho vyloučení a FIFA žádosti vyhověla. Snaha o osamostatnění tak nevyšla, k čemuž se přidal zákaz všem členům FIFA hrát s českými kluby. Český svaz fotbalový se tak připojil k alianci Anglického a Francouzského amatérského fotbalového svazu, kteří od roku 1911 vedli Mezinárodní unii amatérského fotbalu (UIAFA). Pod záštitou této unie se v roce 1912 konalo amatérské mistrovství Evropy, ve kterém zvítězili čeští fotbalisté. UIAFA se poté rozpadla, Český svaz fotbalový byl v roce 1916 rozpuštěn a k obnovení došlo až v roce 1917. Po založení Československa došlo ke změně názvu na Československý svaz fotbalový (ČSSF) (Jenšík & Macků, 1997).

2.2.2 Fotbal v Československu 1918–1938

Ještě před vznikem Československa byla v lednu roku 1918 založena Středočeská župa fotbalová, pod kterou spadalo mistrovství I. a II. třídy. První třída se nejprve skládala z týmů SK Slavia, SK Smíchov, Viktorie Žižkov, Union Žižkov, AC Sparta, SK Praha XV, AFK Vršovice a později i Meteor Praha VIII. Druhá třída byla složena z mužstev ČAFC Vinohrady, SK Bubeneč, SK Olympia Praha VII a Čechie Karlín. Následně se ustanovily župy Kladenská, Jihočeská a Západočeská (Šálek, 1980). Československý svaz fotbalový se stal zakládajícím členem Československé asociace fotbalové (ČSAF), pod kterou patřily i fotbalové svazy jednotlivých národnostních menšin žijících v Československu, a to Němců, Poláků, Židů a Maďarů. ČSAF byla v roce 1923 na kongresu v Ženevě přijata za člena FIFA. V dalších letech docházelo k formování soutěží, vzniku nových klubů a celkovému rozmachu fotbalu, který byl přerušen až počátkem 2. světové války (Kössl et al., 2023).

2.2.3 Fotbal v období 2. světové války 1939–1944

Vstupem německých vojsk a vznikem Protektorátu Čechy a Morava roku 1939 se na fotbalové scéně mnoho změnilo. Byly zrušeny židovské kluby, slovenské kluby se přesunuly do lig Slovenského státu a německé kluby spadaly do soutěží v Německu. Po celou dobu okupace se hrála Českomoravská fotbalová liga, která byla i nejvyšší soutěží v zemi. Ostatní soutěže se hrály pouze s přestávkami a některé se nehrály vůbec (Prückner, 2017).

V této době se v nejlepší formě ukazoval česko-rakouský fotbalista Josef Bican. Se svými 805 góly v kariéře figuroval mnoho let jako nejlepší střelec všech dob, dokud

jej nepředběhla dvojice Cristiano Ronaldo a Lionel Messi. Bican byl známý nejen svou schopností vstřelit branku, ale také příkladným chováním, za což v roce 1993 obdržel cenu fair play od Českého klubu fair play (Kovář, 2015). Zikmund (2020) se ve své knize zmiňuje o Bicanově odbojové činnosti a odmítnutí říšského občanství. O získání Bicana do národního týmu říše dokonce usiloval sám Adolf Hitler. Svou kariéru zasvětil především SK Slavia Praha, se kterou vyhrál ligový titul v letech 1940–1943 a pohár v letech 1941, 1942 a 1945. Bican také svými 10 brankami ve 4 utkáních dovedl Slavii v roce 1938 k vítězství ve Středoevropském poháru (Šálek, 1980).

2.2.4 Fotbal v Československu 1945–1992

Když v květnu roku 1945 skončila 2. světová válka, došlo k rychlému obnovení společenského života, včetně sportu. Fotbalové soutěže se rozběhly hned na podzim tohoto roku. První liga se hrála formátem dvou skupin, kdy se finalisty stali vítězové z každé skupiny. V tomto finále se setkali SK Slavia Praha a AC Sparta Praha, která po dvou zvládnutých zápasech získala mistrovský titul. V další sezóně se již soutěž hrála v podobě jedné skupiny (Jenšík & Macků, 1998).

Velký vliv na tělesnou výchovu a sport měla změna politického režimu v roce 1948, což znamenalo nespočet změn v organizaci soutěží a fotbalového svazu. V poválečném období pokračoval v řízení fotbalu v zemi Československý fotbalový svaz, ale po komunistickém převratu došlo k sjednocení tělesné výchovy. Veškerá sportovní odvětví poté spadala pod Českou obec sokolskou. V roce 1952 přešly veškeré pravomoci pod Sekci kopané při Státním výboru pro tělesnou výchovu a sport. Poté byl založen Československý svaz tělesné výchovy, načež se stala vedoucím orgánem fotbalu Ústřední sekce kopané Československého svazu tělesné výchovy (ÚSK ČSTV). Po roce 1969 byl vytvořen Československý fotbalový svaz ČSTV, jehož výkonnou složku zastával Výbor fotbalového svazu, který zaštiťoval fotbalové svazy obou federativních republik. K ustálení situace došlo až v následující dekádě a tento systém vydržel až do rozpadu Československa (Prückner, 2017).

Mezi největší úspěchy československého fotbalu patří nejen dvě 3. místa z Mistrovství Evropy v letech 1960 a 1980, ale především 1. místo z roku 1976, kdy se hráči v čele s Antonínem Panenkou v Bělehradu radovali z vítězství v penaltovém rozstřelu proti týmu Spolkové republiky Německo. Československá reprezentace se také

při účastech na Mistrovstvích světa v letech 1934 a 1962 umístila v obou případech na 2. místě (Jenšík & Macků, 1998).

2.2.5 Fotbal v České republice 1993–současnost

Vznikem samostatné České republiky a Slovenské republiky 1. ledna 1993 se oddělily i fotbalové svazy. Po společném dohrání sezóny 1992/93 a kvalifikace na Mistrovství světa 1994, kde oba státy vystupovaly jako Reprezentace Čech a Slovenska (RCS) se české soutěže přesunuly pod Českomoravský fotbalový svaz (ČMFS) a na Slovensku byl založen Slovenský fotbalový svaz (SFZ) (FAČR, 2021). První samostatný ročník 1993/94 byl v první lize odehrán deseti týmy z Čech a šesti týmy z Moravy. První liga tak byla sestavena z týmů AC Sparta Praha (získala v této sezóně titul), SK Slavia Praha, FC Baník Ostrava OKD, SKP Union Cheb, FC Viktoria Plzeň, SK České Budějovice JČE, SK Sigma Olomouc MŽ, FK Viktoria Žižkov, FC Slovan WSK Liberec, FC Petra Drnovice, FC Svit Zlín, FC Boby Brno, SKP Formei Hradec Králové, FC Bohemians Praha, FC Kovkor Vítkovice a FC Dukla Praha (Jenšík & Macků, 1998). Druhá liga měla taktéž šestnáct účastníků. Třetí liga byla rozdělena na Českou fotbalovou ligu (Osmnáct účastníků) a Moravskoslezskou fotbalovou ligu (Šestnáct účastníků). Reprezentace samostatné České republiky obsadila 2. místo na Mistrovství Evropy v roce 1996 a také 3. místo v roce 2004. Rok 2006 znamenal jedinou účast české fotbalové reprezentace na Mistrovství světa. V moderní historii můžeme sledovat vzestup českých mužstev a stále častější účast v evropských klubových soutěžích (Macho, 2019).

2.3 Vývoj pravidel a vybavení

Od vytvoření prvních jednotných pravidel v roce 1863 se fotbalové předpisy mnohokrát změnil, aby byla fotbalová utkání co nejvíce přehledná a hrála se v duchu fair-play. Hlavní ucelení pravidel provedl v roce 1930 úředník FIFA Stanley Rous.

Pravidla zůstala v původní podobě s malými změnami až do roku 1997. V současnosti se všechna soutěžní utkání řídí dle oficiálních pravidel (Laws of the Game), která jsou rozdělena do 17 částí (Brown, 2020; IFAB, 2022).

2.3.1 Vývoj jednotlivých pravidel

Hrací plocha

Velikost a podoba hrací plochy se postupně standardizovala spolu s pravidly o rozměrech branky, tvaru průřezu tyčí a jejich barvě. Hřiště musí mít šířku 45–90 metrů a délku 90–120 metrů, je ohraničeno postranními a brankovými čarami. Polovinou délky hrací plochy vede středová čára, kde se nachází také středový kruh s poloměrem 9,15 metrů a také středová značka, ze které se provádí rozehrávka. V okolí branky se nachází 5,5 metrů dlouhé brankové území a pokutové území dlouhé 16,5 metrů a široké 40,3 metrů. V pokutovém území se ve vzdálenosti 11 metrů od brankové čáry nachází pokutová značka, ze které se provádí pokutové kopy. Branka se nachází ve středu šířky hrací plochy, je široká 7,32 metrů a vysoká 2 metry a 44 centimetrů. Vrchní tyč se nazývá břevno, které nahradilo v roce 1874 bílou pásku. Branková konstrukce musí být bílá a od roku 2010 může být průřez tyčí pouze čtvercový, obdélníkový, kruhový nebo eliptický (IFAB, 2022).

Míč

V roce 1872 byla stanovena velikost míče, ale až v roce 1883 byl tento rozměr sjednocen. Míč musí být kulatý s obvodem mezi 68 a 70 centimetry a s hmotností 410 až 450 gramů. Aby míče splňovaly veškeré parametry a mohly se použít při soutěžních utkáních, musí projít kontrolou a schválením orgánů FIFA (Bedřich, 2006; IFAB, 2022).

Hráči

Fotbal se hraje za účasti jedenácti hráčů (10 hráčů v poli a 1 brankář). V soutěžním utkání je od roku 1995 možné vystřídat až tři hráče, ale po událostech spojených s pandemií Covid-19 je i v současnosti v některých soutěžích možné využít až 5 střídání ve třech „oknech pro střídání“. Pokud se utkání dostane až do prodloužení, obdrží každý tým možnost použít jedno střídání navíc. Střídání probíhá pouze se souhlasem rozhodčího při přerušené hře. Nejnižší možný počet hráčů, kteří by se účastnili utkání na hrací ploše je sedm (6 hráčů v poli a 1 brankář), pokud se tento počet sníží, například z důvodu zranění nebo vyloučení, je utkání kontumováno výsledkem 0:3 (IFAB, 2022).

Výstroj

Povinnou výbavou každého hráče je dres, trenýrky, štlupny, holenní chrániče a kopačky, které musí odpovídat příslušné normě. Domácí a hostující hráči musí mít dresy jasně barevně rozlišeny a musí být číslovány, což bylo zavedeno v roce 1939. V roce 2002 byla přidána pravidla, která povolují reklamu pouze na dresu. Hráči jej nesmí při utkání sundat ani částečně, aby se zamezilo ukazování nápisů na tílku pod dresem. Dres musí mít rukávy. Kopačky jsou opatřeny špunty nebo kolíky. Je zakázána jejich úprava, což se v minulosti dělo, když si hráči proráželi podrážku hřebíky, aby na zledovatělých hřištích zabránili klouzání. Tato praxe s sebou nesla velké riziko zranění (Bedřich, 2006; IFAB, 2022).

Rozhodčí

Každé utkání řídí rozhodčí, který pomocí píšťalky uplatňuje pravidla a přerušuje hru dle hracího řádu. Píšťalka byla poprvé použita v roce 1878. Rozhodčí vede záznam o utkání a za porušení pravidel má pravomoc potrestat hráče žlutou nebo červenou kartou, což bylo v pravidlech ukotveno až v roce 1976 (Cambridge University, 2006).

Další rozhodčí

Asistenti rozhodčího pomáhají za použití praporku řídit utkání. Signalizují, kdy míč opustí hrací plochu, a které mužstvo se ujme rozehrávky. Dále se věnují signalizaci postavení mimo hru (ofsajd), oznamují připravené střídání hráčů a při pokutovém kopu sledují případné přestupky brankáře. Ve vyšších soutěžích je přítomen čtvrtý rozhodčí, který signalizuje střídání, dobu nastavení a v mezičase se pohybuje mezi střídačkami týmů. Stále více dochází k nasazení videorozhodčího, případně jeho asistenta, kteří za pomoci videozáznamů a moderních technologií, upozorňují hlavního rozhodčí na nesprávná rozhodnutí a závažné chyby (IFAB, 2022).

Doba hry

Fotbalová utkání se hrají na dva poločasy o délce 45 minut, které na rozhodnutí rozhodčího mohou být od roku 1987 prodlouženy například z důvodu zranění, střídání nebo zdržování hry. Mezi poločasy je 15 minut dlouhá přestávka. V případě nerozhodného stavu na konci utkání může v některých soutěžích dojít k prodloužení, v celkovém trvání třiceti minut, které se také hraje na dva poločasy (IFAB, 2022).

Zahájení a navázání hry

Již v Cambridžských pravidlech byl určen přesný způsob zahájení zápasu a rozehrávky po obdržení gólu. Zahájení hry provádí ze středové značky mužstvo, které v losování získalo tuto možnost, druhé mužstvo si vybírá stranu. Před začátkem druhé poloviny zápasu se strany vymění a rozehrává tým, který takto nečinil v prvním poločase. Po vstřelení branky rozehrává mužstvo, které ji obdrželo, opět ze středové značky. Ve zvláštních situacích, kdy byla přerušena hra, například při zranění hráče, dochází k navázání hry míčem rozhodčího, který jej z ruky nechá dopadnout na zem, čímž ho vrátí do hry (IFAB, 2022).

Míč ve hře a míč ze hry

Míč je ze hry, když se celým svým objemem dostane za postranní nebo brankovou čáru, nebo když dojde k přerušení hry rozhodčím (IFAB, 2022).

Určení výsledku zápasu

Výsledek zápasu určuje počet vstřelených branek, pokud obě mužstva vstřelí stejný počet branek, je utkání vyhodnoceno jako nerozhodné. V různých soutěžích nastává jiný scénář v případě nerozhodného výsledku. Může dojít k ukončení zápasu, pokračování v prodloužené hře nebo rozhodnutí pokutovými kopy. Branka je vstřelena, pokud míč přejde celým svým objemem brankovou čáru v prostoru mezi tyčemi a pod břevnem, jestliže útočící tým neporušil před skórováním žádné pravidlo (IFAB, 2022).

Ofsajd

V ofsajdové pozici se hráč nachází, pokud je na soupeřově polovině, blíže soupeřově brankové čáře než míč a než předposlední hráč soupeře. Tato pozice není porušením pravidel, dokud se hráč aktivně nezapojí do hry. Následuje nepřímý volný kop z místa přestupku. Toto pravidlo bylo již v prvních pravidlech fotbalu z roku 1863 (IFAB, 2022). Za hráče v ofsajdu se považoval každý hráč, který se nacházel blíže k soupeřově brance než míč, poté bylo povoleno pohybovat se před míčem v případě, že se mezi brankou soupeře a míčem nachází alespoň tři bránící hráči. Od roku 1925 se snížil počet hráčů na dva. Až roku 1990 byly upřesněny pojmy ofsajdová pozice a ofsajd (Bedřich, 2006).

Přestupky a provinění

Existuje mnoho typů přestupků, kterých se mohou hráči dopustit na soupeři. Za tato provinění může rozhodčí udělit osobní trest a nařídít pro tým poškozeného přímý nebo nepřímý volný kop, případně pokutový kop, pokud byl přestupek proveden v pokutovém území (IFAB, 2022).

Volné kopy

Rozlišujeme dva typy volných kopů, a to nepřímý volný kop (při dosažení branky gól neplatí) a přímý volný kop (je možné z něj vstřelit branku). Při zahrávání volných kopů musí být hráči soupeře vzdáleni alespoň 9,15 metrů. Rozehrávající hráč se nesmí dotknout míče dvakrát, znovu se může zapojit do hry pouze po dotyku jiného hráče (IFAB, 2022).

Pokutový kop

Pokutový kop je udělen za přestupek spáchaný v pokutovém území a rozehrává jej jeden jasně určený hráč. Ostatní hráči musí stát mimo pokutové území a půlkruh k němu přilehlý. Brankář se musí alespoň jednou nohou dotýkat brankové čáry do momentu rozehrání pokutového kopu. Stejně jako u volného kopu se hráč nesmí dotknout míče, dokud se jej nedotkne jiný hráč, což platí i při odrazu od tyče (IFAB, 2022). První pokutový kop se kopal v roce 1891. Tento trest pro bránící mužstvo překvapivě vymyslel brankář William McCrum, hrající za Milford FC, který svůj nápad prosadil až do pravidel (Bedřich, 2006).

Vhazování

Pokud míč překročí pomezí čáru, je nařízeno vhazování. Rozehrává tým, jehož soupeř poslal míč mimo hru. Vhazování se provádí zpoza pomezí čáry s míčem v obou rukách, přes hlavu, s oběma nohama na zemi. V historii se vhazování provádělo „spodem“ a jednou rukou, což bylo zakázáno v roce 1884 (Bedřich, 2006; IFAB, 2022).

Kop od branky

Pravidlo o kopu od branky bylo součástí hry již od roku 1869. Tento kop se provádí z brankového území, pokud míč zapříčiněním útočícího mužstva překročí celým objemem brankovou čáru, mimo branku. Rozehrávku může provést libovolný hráč týmu, který se míče nesmí dotknout dvakrát. Soupeři musí být před uvedením míče do hry mimo pokutové území (Bedřich, 2006; IFAB, 2022).

Kop z rohu

Rohový kop byl zaveden spolu s volnými kopy v roce 1872 a platí pro něj podobná pravidla. Provádí se z rohového čtvrtkruhu libovolným útočícím hráčem, pokud se míč dostal za brankovou čáru, mimo branku, vinou bránícího týmu (Bedřich, 2006; IFAB, 2022).

3 CÍLE

3.1 Hlavní cíl

Hlavním cílem této bakalářské práce je zmapování historického vývoje fotbalového klubu SK Sigma Olomouc od jeho založení po současnost.

3.2 Dílčí cíle

- 1) Analyzovat dostupné historické prameny spojené s historickým vývojem SK Sigma Olomouc.
- 2) Identifikovat klíčové události historie SK Sigma Olomouc, které souvisely s jeho historickým vývojem
- 3) Charakterizovat specifika historického vývoje SK Sigma Olomouc v porovnání s historickým vývojem AC Sparta Praha a SK Slavia Praha
- 4) Navrhnout propagačně-edukační materiál, který bude sloužit k marketingovým účelům SK Sigma Olomouc.

4 METODIKA

V této bakalářské práci, zaměřené na historický výzkum, je využito kvalitativní metodiky výzkumu a jedná se o přehledovou studii (Šed'ová & Švaříček, 2014). Při zpracování této bakalářské práce byla hlavním nástrojem heuristická metoda, kterou lze využít ke shromažďování potřebných informací a třídění do různých systémů.

Dále byly využity historické metody přímá i nepřímá. Historickou metodou přímou rozumíme výběr informací z jednotlivých historických pramenů, které jsou poté pomocí prostého popisu vyličený. Tuto metodu jsem využil při analýze obecné historie a práce s literaturou. Hlavním historickým pramenem této bakalářské práce je kronika SK Sigma Olomouc, která je uložena v archivu, umístěném v útrokách Androva stadionu v Olomouci. Tato kronika je důležitou součástí fotbalového klubu SK Sigma Olomouc. Jejím zakladatelem je Antonín Nevrlý, který začal shromažďovat informace a popisovat jednotlivé sezóny klubu již v 70. letech 20. století. V jeho skvělé práci pokračuje další nadšenec Martin Ponížil a společně pokračují v obdivuhodné a důležité činnosti, kterou musí ocenit snad všichni fanoušci olomouckého fotbalu, jak v současnosti, tak v budoucnosti. Celá kronika čítá přes 250 šanonů, ve kterých jsou popsány veškeré události od založení klubu v roce 1919, přes jednotlivé sezóny v domácích i mezinárodních soutěžích. Můžeme v ní nalézt sestavy, zápasy i s výsledky A týmu, ale také B týmu, či mládežnických kategorií (SK Sigma Olomouc, 2021).

Nepřímá historická metoda zajišťuje doplnění dochovaných pramenů a byla použita například při neformálním rozhovoru se zakladatelem kroniky SK Sigma Olomouc Antonínem Nevrlým (Hroch, 1983). Veškerá zjištění byla podrobena vnější a vnitřní kritice. Při tomto procesu byla využita metoda komparativní analýzy. Vnější kritika se zabývá zkoumáním okolností vzniku pramene, zatímco vnitřní kritika se zaměřuje na samotný obsah pramene. Metoda komparativní analýzy spočívá v porovnávání informací z různých hledisek zcela rozdílných fotbalových klubů, konkrétně SK Sigma Olomouc, AC Sparta Praha a SK Slavia Praha. Na tento proces jsem navázal vlastní interpretací pramenů (Hendl, 2008, Jindra, 1982).

Z hlediska textového uspořádání byla v této historické práci využita progresivní metoda, která spočívala v chronologickém seřazení událostí od nejstarších k nejmladším. Také byla použita metoda sondy, která sloužila k zúžení vymezení předmětu zkoumání, což umožnilo soustředit se na nejdůležitější body historického vývoje, jelikož se v pramenech nacházelo mnoho nepodstatných informací. (Zounek & Šimáně, 2014).

4.1 Metody sběru dat

Ke sběru dat o historickém vývoji fotbalového klubu SK Sigma Olomouc jsem pomocí kvalitativního výzkumu získával informace z kroniky SK Sigma Olomouc.

Díky kronikáři Antonínu Nevrlému jsem získal přístup ke všem shromážděným dokumentům a pramenům. S panem Nevrlým jsem vedl neformální rozhovor, který mi potvrdil zjištěná data a doplnil další informace. Metoda neformálního rozhovoru spočívá ve spontánním pokládání otázek v přirozeném průběhu interakce. Otázky jsou vytvářeny na základě vyprávění respondenta. Rozhovor je veden volně, bez zásahu tazatele připraveným scénářem (Hendl, 2008). Dále jsem pokračoval v bádání ve Vědecké knihovně v Olomouci, kde jsem nahlédl do primárních pramenů, ze kterých vychází kronika SK Sigma Olomouc. Jednalo se například o novinové články a části knih, které jsem pomocí nepřímé historické metody zpracoval. Veškeré získané historické literární prameny jsem zanalyzoval a za použití zmíněných metod jsem zaznamenal výsledky (Hroch, 1983).

5 VÝSLEDKY

5.1 Založení klubu

Jak vypráví autor kroniky Antonín Nevrlý (od 1974): „*Po prázdninách roku 1919 se chlapci z Hejčína pod vedením Karla Tatička rozhodli, že i bez jakýchkoli znalostí a zkušeností založí fotbalový klub právě v Hejčíně.*“ Dřívější vesnice Hejčín byla v této době připojena jako městská část k Velké Olomouci. Chlapci nejprve hráli přátelská utkání bez registrace, povinností, trenérů, místo dresů využívali hnědé skautské košile a hráli na hřištích, které si vždy vypůjčili od okolních mužstev. Jejich cílem bylo bavit se a sportovat se záplem. Tato iniciativa nadchla i další skupinu chlapců, kteří během času založili Hejčínskou jedenáctku (Bezděčka, 1979). Problémem bylo, že někteří hráči hráli za oba týmy najednou, a tím pádem se na přelomu let 1920 a 1921 domluvili na přátelském utkání. V sestavách těchto týmů byli za FK Hejčín: Antonín Eliáš, Antonín Vidlař, Karel Tatiček, Vladimír Dospiva, Rudolf Šoustal, Josef Horák, František Cikryt, Josef Španer, J. Herman a bratři Křížové. Do Hejčínské jedenáctky patřili: V. Hauser, Vojtěch Hořínek, B. Havlena, František Foukal, R. Muzikant, Vilém Sedláček, K. Slezáček a další. V tomto utkání zvítězili hráči FK Hejčín, z týmu Karla Tatička, který následně navrhl, aby se tyto dva týmy sloučily a společně vznikl klub SK Hejčín (Nevrlý, od 1974). První dochovaná písemná zmínka o tomto klubu, se nachází v Československém deníku z úterý 22. července 1924 (viz Obrázek 1) a popisuje utkání s 1. FC Neředín, který zvítězil 2:1 (Československý deník, 1924 In: Nevrlý, od 1974).

Obrázek 1

První písemná zmínka o klubu SK Hejčín v Československém deníku z roku 1924 (In: Nevrlý, od 1974)

Z důvodu velké hospodářské krize způsobené 1. světovou válkou bylo pro SK Hejčín opravdu náročné získávat finanční prostředky a bylo velmi těžké stát se registrovaným týmem a hrát soutěže. Jedním z důležitých momentů byl příběh válečného veterána Aloise Trefila, který získal odškodnění za službu v československých legiích na území Ruska. Trefil zakoupil týmu černé dresy s bílým límečkem, díky čemuž se zrodily klubové barvy, a to právě černá a bílá (Bezděčka, 1979; Kárník, 2007). SK Hejčín byl skromný klub s nepříliš vysokými ambicemi, hráči znali svou úroveň. V té době byl nejlepším týmem v Olomouci SK Olomouc, který se později přejmenoval na ASO Olomouc, ten se dostal až do první ligy. Dalším kvalitním týmem byly FK Hodolany a o třetí příčku v žebříčku olomouckých týmu bojoval SK Černovír, SK Haná Novosady, a právě SK Hejčín (Nevrlý, od 1974). V době založení FK Hejčín už přes 20 let existovaly oba slavné pražské kluby SK Slavia a AC Sparta, které se účastnily prestižních zápasů i turnajů. Již v té době se jednalo o prosperující kvalitní kluby (Houška & Procházka, 2022).

5.2 Období mezi světovými válkami (1925–1937)

Rok 1925 se ukázal jako zlomový. Mužstva 1. a 2. týmu se účastnila pouze přátelských utkání, která nebyla výsledkově příliš pozitivní, ale v květnu tohoto roku podal SK Hejčín oficiální přihlášku do Hanácké fotbalové župy. Aby registrace proběhla, bylo potřeba vyjádření ČSSF (Československý svaz fotbalový) a zemský úřad v Brně musel schválit stanovy klubu. Na podzim roku 1925 odehrálo své první oficiální

utkáni také dorostenecké mužstvo, ve kterém i přes dobrý a bojovný výkon podlehl dorostencům ČSS Olomouc 0:1 (Bezděčka, 1979). V prosinci se SK Hejčín konečně posunul do nové etapy své existence, kdy dříve zmíněný zemský úřad v Brně stanovy přijal, a tým klubu potvrdil registraci. V roce 1926 musel nově registrovaný klub plnit mnoho povinností, včetně zápisu týmu do jedné ze soutěží, což se kvůli dřívějším výsledkům ukázalo jako velký problém. Po dlouhém váhání a několika výhrách v přátelských utkáních se vedení SK Hejčín rozhodlo tým opravdu zapsat do 3. třídy Hanácké fotbalové župy. Uskutečnila se také Valná hromada, kde byly stanoveny tři hlavní cíle. Prvním cílem bylo dosažení sportovních úspěchů na hřišti. Dále si vedení vytyčilo mít své vlastní hřiště. Třetím cílem bylo získání vlivu v organizačních strukturách, což bylo splněno velmi brzy, kdy se zakladatel klubu Karel Tatíček stal členem výboru HFŽ a také členem dorostenecké komise. Velkým problémem bylo v této době získat hřiště, a proto si na své zápasy vypůjčovali během let prostor vojenského cvičiště na Šibeníku (Nevrlý, od 1974).

Historickým momentem se stalo utkání s SK Uherský Brod, to sice bylo kontumováno 3:0 ve prospěch SK Hejčín, jelikož Uherskému Brodu byla pozastavena činnost, ale i přes to se jedná o první soutěžní utkání. V druhém utkání se tentokrát nedostavilo mužstvo SK Chvátkovice, opět proběhla kontumace a předčasně se ukončila soutěž (Holly et al., 2019). V roce 1927 se klub rozrostl na 50 hráčů a členů. Soutěžní utkání se po fiasku v minulém ročníku nehrála, ale na mimořádné Valné hromadě HFŽ byla naplánována reorganizace mistrovství. SK Hejčín doufal v zařazení do 2. třídy (Nevrlý, od 1974). To se již v následujícím roce 1928 povedlo a hráči prvního týmu mohli slavit postup k pěti mančaftům, a to konkrétně SK Slovácká Slavia Uherské Hradiště, SK Holešov, SK Litovel, SK Slavoj Prostějov. Po třech vítězstvích, jedné remíze a čtyřech prohrách skončili hejčínští na 3. místě. Na oslavu 10. výročí založení Československé republiky se konal „Jubilejní pohár“, kde v celkově slabší skupině fotbalisté SK Hejčín zvítězili. Klub v roce 1929 slaví 10 let od založení a v mistrovství 2. třídy se hráčům výsledkově velice dařilo a skončili na druhém místě pouze o skóre za SK Holešov (28 utkání – 22 vítězství – 1 remíza – 5 porážek – skóre 123:96). Nejlepším střelcem týmu byl L. Bažant, který zaznamenal 45 vstřelených gólů. Během let se stále více ukazovala kvalita dorosteneckého týmu, což se také projevilo roku 1930, vítězstvím v Brodlově poháru, dobře obsazené dorostenecké soutěži. Následně bylo 5 hráčů povoláno do Hanácké reprezentace, konkrétně Nezval, Havlena, Mišauer, Bayer a Blumajer (Bezděčka, 1979).

V roce 1931 se kvůli vzniku STAK (Svaz tělovýchovných amatérských klubů), který sdružoval malé kluby z venkova (SK Chomoutov, SK Horka na Moravě, SK Lašťany), zmenšil počet soupeřů. Svá vlastní mistrovství hrála také německá, židovská a firemní mužstva, která se spojovala v jednotlivých vlastních svazech. Tyto svazy však zakázaly všem svým členským klubům zápasit s týmy registrovanými v Hanácké fotbalové župě. Výjimkou byl tým Makkabi Prostějov (nejlepší židovský fotbalový klub své doby v ČSR), který se na podzim, i když mimo soutěž, zapojil do 2. třídy (Nevrlý, od 1974). Velká hospodářská krize probíhající v celém světě, zasáhla také jednoho z největších zaměstnavatelů v Olomouci, Moravské železářny, což znamenalo propouštění, které postihlo i mnoho hráčů SK Hejčín. Kvůli těmto problémům nebylo téměř možné vytvořit výbor, který by situaci řešil (Bezděčka, 1979; Dejmek, 2018). Nakonec se ujal funkce předsedy Rudolf Marek a vytyčil si jasný cíl, postup do 1. třídy, což se díky dalšímu rozšíření počtu týmů v jednotlivých třídách, a tím i počtu postupujících, mohlo podařit. Toto mistrovství skončilo velkým zklamáním i přes dosažení postupových míst. Z 1. třídy měl totiž sestoupit vlivný a bohatý SK Olomouc, ale dle autora kroniky navazujícího na pamětníky, se díky svým kontaktům a snahou funkcionářů sestup nekonal, jelikož jej svaz zrušil a SK Olomouc si ponechal příslušnost v 1. třídě. To pro SK Hejčín znamenalo velkou ránu a smutek. I po protestech bylo jasné, že hejčínští budou muset zůstat v původní soutěži (Bezděčka, 1979; Nevrlý, od 1974). Po této tragédii a následné krizi nebylo mužstvo schopno hrát zápasy na úrovni jako dříve a na konci sezóny 1933 bylo beznadějně poslední. Štěstí se tentokrát přiklonilo na stranu hejčínského fotbalu a díky další reorganizaci mohli chlupci pokračovat v 2. třídě i v následující sezóně (Nevrlý, od 1974).

Začátek profesionalismu se u nás ukazuje během roku 1934, nabízením práce hráčům týmy, které tuto možnost mají a jelikož je pracovních míst nedostatek stává se velmi důležitým artiklem k přesvědčování šikovných fotbalistů. Ve světě byl profesionalismus ve fotbale známý mnohem dříve. V Anglii se klubům, díky velké návštěvnosti zápasů, dařilo vydělávat dostatek peněz na platy hráčům už v roce 1885 (Hunt, 2006). Kvalitní hráči tak začínají odcházet i z SK Hejčín, na což vedení reaguje dokonce výplatami ve výši až 200 Kč za měsíc (průměrná mzda v roce 1930 byla 789 Kč) (Český statistický úřad, n.d.). Klub se v posledním zápase udržel ve své soutěži a následně dostal nabídku účastnit se 1. B třídy. Tuto možnost vedení ihned přijalo a došlo k postupu (Nevrlý, od 1974). Zatímco se SK Hejčín snažil probojovat na pozici respektovaného fotbalového klubu v Olomouci, pražské velkokluby Sparta a Slavia

vyhrávaly jeden mistrovský titul za druhým a jejich hráči se účastnili zápasů za reprezentaci. Také soupiska československé reprezentace na stříbrném mistrovství světa v roce 1934 byla, se čtyřmi výjimkami, složena pouze z hráčů „pražských S“. Oba kluby svým kvalitním hráčům platily mzdu nebo jim dávaly drahé dárky, čímž si zajišťovaly setrvání na vrcholu (Houška & Procházka, 2022).

5.3 Válečné období (1938–1945)

Z důvodu ohrožení samostatnosti ze strany nacistického Německa byla vyhlášena v květnu 1938 částečná mobilizace, což zasáhlo i 6 hráčů z 1. týmu a výsledkově se tým propadl na dno tabulky. Vzhledem k mezinárodní situaci vyvíjející se v neprospěch Československa a následné všeobecné mobilizaci byla ukončena sezóna 1938/1939, již po 3. kole. SK Hejčín v tento moment ukončuje činnost všech svých mužstev (Dejmek, 2018).

V Olomouci se roku 1940 otevírá výborné sportovní středisko, Andrův stadion.

Obrázek 2

Fotografie Androva stadionu z roku 1940 (FOTO FRAIT, 1940)

První mužstvo v posledním zápase sezóny bojovalo s SK Plumlov o setrvání v 1. B třídě. Po obětavém výkonu si zaslouženě vybojovalo vítězství 7:1 a setrvalo v soutěži (Bezděčka, 1979). V následujícím roce se po angažování trenéra Kalivody, který v době hráčské kariéry oblékal dres SK Olomouc ASO, došlo k poklesu formy. Po zápase s SK

Sigmund Lutín, nově vytvořeným klubem velmi dobře finančně podporovaným svým majitelem, bylo jasné, že SK Hejčín míří do 2. třídy, a tím také padá v očích veřejnosti. Na úpadku podpory se také podepsalo SK Olomouc ASO, které vybojovalo postup do 1. ligy a osamostatnilo se na čele olomouckého sportu (Nevrlý, od 1974).

V Protektorátě Čechy a Morava započalo období odboje proti nacistické nadvládě. Zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich vydal „*Nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. září 1941*“, čímž zavedl stanné právo v převážně německy mluvících okresech (Olomouc, Ostrava, Praha, Brno, ...). Tím také skončilo veškeré sportovní dění, až do odvolání stanného práva (Fronta, 2008). V kronice se dochoval dopis, který dokazuje dobu, ve které museli lidé přežívat. Olomoucký policejní ředitel, jej zaslal vedení hejčínského klubu a zní: „*Ježto bylo zjištěno, že židé se zúčastňují ve velkém počtu různých sportovních podniků, což je zcela nepřijatelné, vybízí Vás policejní ředitelství, aby pořadatelé vyvěsili u všech vchodů a pokladen viditelné nápisy JUDEN UNZUGANGLICH – ŽIDŮM NEPŘÍSTUPNO. Na dodržování tohoto příkazu bude přísně dohlíženo.*“ (Holmes, 2010; Nevrlý, od 1974). V dalších válečných letech se SK Hejčínu nedařilo najít klid a formu pro soutěžení. Opětovné zastavení soutěží nastalo po atentátu na Reinharda Heydricha při znovuzavedení dalšího stanného práva. Se slábnoucí mocí nacistů a zvyšující se nadějí osvobození se klub postupně dostával zpět do zaběhnutých kolejí, což vyvrcholilo vítězstvím v 2. třídě, což kvůli zamezení cestování sportovců znamenalo nutnost reorganizace soutěží. To mělo za důsledek zmenšení soutěží a snížení počtu zápasů (Bezděčka, 1979).

Blížil se konec války a když byla Olomouc 8. května osvobozena Rudou armádou, přišly na řadu plány, jak rozdělit jednotlivé kluby do mistrovských soutěží. Ty se naplno rozehrály koncem srpna 1945 a SK Hejčín byl zařazen do 1. B třídy ve skupině Sever, kde se setkával s týmy Olympia, Haná a Moravan Prostějov, SK Vrahovice, SK Určice, SK Plumlov, SK Moravičany, SK Kostelec na Hané, SK Dobromilice, SK Černovír a SK Štěpánov. Na své domácí zápasy využívali hráči A mužstva Andruv stadion (Holmes, 2010; Nevrlý, od 1974).

5.4 Poválečné období (1946–1947)

Velká euforie spojená s poválečnými lety se projevila i ve snaze splnit jeden z velkých snů a cílů hejčínského vedení, mít své vlastní hřiště. Velkým krokem k úspěchu bylo získání pozemku, který se nacházel na místě dnešního Řepčínského stadionu využívaném dodnes. Společnými silami se fanoušci, hráči a vedení dali do práce, aby již na podzimní úvod sezóny odehráli své první soutěžní utkání opravdu „doma“. Zápas sice nedopadl podle představ místních, když skončil prohrou 1:4 s Moravánem Prostějov, ale jednalo se o důležitý milník v historii klubu (Bezděčka, 1979).

Rok 1947 se zapsal do historie klubu spojením SK Hejčín a bývalých Moravských železáren, které se po znárodnění staly národním podnikem a patřily do celku známého jako Báňská a hutní. Tento národní podnik zaměstnával velké množství členů klubu a tím pádem byl tento krok přinejmenším logický. Také bylo členům jasné, že tato změna může přinést finanční prostředky, které v té době klubu velmi chyběly. Zemský národní výbor toto spojení potvrdil 9. prosince 1947 a klub se přejmenoval na Hejčínský sportovní klub Báňské a hutní Olomouc, zkratkou HSK BH Olomouc. Začala také přestavba nově vybudovaného stadionu, kde byly postaveny tribuny pro diváky, šatny, zázemí a vybavení i pro další sportovní odvětví (Nevrlý, od 1974).

5.5 Období totalitního režimu (1948–1989)

Po událostech v únoru 1948, tedy státním převratu v Československu, se nařízením Komunistické strany Československa musely všechny sportovní svazy a organizace spojit v Československou obec sokolskou, která se stala po zrušení všech sportovních ústředí a jejich složek, jedinou řídicí jednotkou sportu. V této souvislosti HSK BH Olomouc znovu mění svůj název na Závodní sokolskou jednotu Báňská a hutní Olomouc (ZSJ BH Olomouc) (Bezděčka, 1979; Rychlík, 2020). Ani tento název však nevydržel a po vyjmutí Moravských železáren ze společenství Báňské a hutní, vzniklo v roce 1949 jméno Závodní sokolská jednota Moravské železářny Olomouc (ZSJ MŽ Olomouc). Navíc byly v tomto roce zavedeny kraje, jako správní jednotky, což mělo vliv i na sportovní soutěže a první mužstvo tak bylo zařazeno do náročného krajského mistrovství 1. A třídy. Bylo také změněno rozložení sezón, které se nově hrály od jara do podzimu (Bezděčka, 1979).

Toto období se negativně podepsalo na SK Slavia Praha i AC Sparta Praha. Oba kluby byly sesazeny z pomyslného trůnu československé kopané. Sparta sice stále

bojovala o přední příčky v 1. lize, ale Slavia sestoupila do 2. ligy, kde předváděla podprůměrné výkony. Slavia prošla podobnými změnami názvu jako ZSJ MŽ Olomouc a na dlouhou řadu let se rozloučila s úspěchy (Houška & Procházka, 2022). V dalších letech ZSJ MŽ Olomouc získala díky rozpadu bývalého ASO Olomouc skupinu kvalitních hráčů a skončila tak v tabulce na druhém místě. Vítězný Sokol OD Olomouc ze soutěže odstoupil, a tak se postupové místo do krajského přeboru přisoudilo mužstvu sídlícím na stadionu v Řepčíně. Právě na tomto stadionu se za pomoci dobrovolníků a členů klubu pokračovalo ve stavebních pracích. Při brigádách, kdy se například dováželo až 100 vagonů škváry, vypomáhal s velkým zápalem předseda Jan Benda, kterému se od té doby začalo přezdívat „otec Benda“. Pokračovalo se také ve změnách v organizaci a s tím spojenými úpravami názvu na Dobrovolnou sportovní organizaci. Nejprve tak tento klub nesl název DSO Baník Moravské železárny Olomouc, poté DSO Spartak Moravské železárny Olomouc (Nevrlý, od 1974).

Dosud největším úspěchem Hejčínské kopané se stalo po skvělých výkonech v sezóně roku 1955, kdy s obrovským náskokem deseti bodů vybojovali hráči v sestavě Kraclík, Králík, Nehera, Machovský, Pospíšil, Špunda, Koutný, Süsser, Smékal, Brix, Lahola, Pichler a další, postup do Divize, což byla ve své době 3. nejvyšší liga. Ze 22 zápasů získali 17 výher, 3 remízy a 2 prohry se skóre 68:39, což jim přineslo 37 bodů. Roku 1956 se po těžkých bojích ve vyšší soutěži, plně kvalitních mužstev jako byly Hodonín, Opava, Gottwaldov, Karviná, Kroměříž, Prostějov a Brno se nepodařilo týmu zabránit sestupu a došlo tak k pádu do 4. nejvyšší soutěže. Sloučily se také týmy TJ Slavoj Cukrovar Hejčín a Rudá Hvězda Olomouc. Druhý jmenovaný klub působil v 1. třídě a po spojení, převzalo 2. mužstvo Spartaku jeho pozici v této soutěži. Rozšířením základny vzniklo také 3. mužstvo. Moravské železárny slavily roku 1957 50. výročí od založení a jedním z hlavních momentů oslav bylo utkání s prvoligovým TJ Dynamo Praha (současná SK Slavia Praha), které skončilo výhrou hostí 1:5. Konal se také první výjezd za hranice, kdy se mužstvo v Budapešti utkalo s Pötefi TC Pesterzebet, který porazili 3:2, a s Vasas Auto Csepel remizovali 3:3 (Bezděčka, 1979; Nevrlý, od 1974).

Vedení československého fotbalu se rozhodlo po vzoru ostatních států vrátit se k systému sezóny podzim až jaro, což znamenalo prodloužení ročníku na jaro a podzim roku 1957 a jaro 1958. Kuriozitou byla účast dvou mužstev Spartaku, která tak musela být označena „A“ a „B“. Kvalitnější hráči se však nacházeli na soupisce B týmu, ten se také zapojil do bojů o postup, což se na konci nezvykle dlouhého ročníku podařilo a probojoval se zpět do Divize. Do dospělé kategorie přechází z mládežnických družstev

hráč, který se později zapíše do historie klubu především jako trenér, a to slavný Karel Brückner (Nevrlý, od 1974).

Od této sezóny se opět dostává v platnost systém „podzim až jaro“, který je důležitým pro členění historie i této bakalářské práce, proto budu dále postupovat po jednotlivých sezónách.

Na úvod sezóny 1958/59 byl k přátelskému utkání pozván prvoligový klub TJ Spartak Praha Sokolovo (dnešní AC Sparta Praha), kterému se zápas vydařil lépe a zvítězil v Olomouci 6:3, kdy za hejčínský klub vstřelili dvě branky Palivec a jednu branku Piňos. Návrat do Divize mužstvu ukázal, že je jejich výkonnost zatím nedostatečná a na konci sezóny se opět sestoupilo. Ani v následující sezóně po sestupu se nově pojmenovanému klubu Tělovýchovná Jednota Moravské železářny Olomouc nedařilo, a tak si v 1. A třídě zajistili, po podzimním 11. místě, pouze 9. příčku tabulky (Nevrlý, od 1974). V letech 1961 až 1962 se tahouny týmu stávají nové posily z armády Máša a Žerava, spolu s budoucím brankářem pražské Sparty, Antonínem Krameriem. Tomu odpovídaly i výsledky, kdy po podzimu sídlila TJ MŽ Olomouc na druhém místě za o skóre lepším Novým Jičínem. V jarní části podlehl pouze novojičínským, ale i to stačilo, aby se probojovali do zpět do Divize, nyní nazvané Severomoravský krajský přebor (Bezděčka, 1979).

Když Ústřední výbor Komunistické strany Československa vydal roku 1962 usnesení o plnění o výchovné práci s mládeží, zadal Okresní výbor Československého svazu tělesné výchovy hejčínskému klubu úkol. TJ MŽ Olomouc se stala střediskem výpomoci 11 méně vyspělým klubům, konkrétně TJ Sokol Černovír, Hněvotín, Těšetice, Náměšť na Hané, Senička, Senici na Hané, Odrlice, Slatinice, Cholína a TJ Moravia Mariánské Údolí (Bezděčka, 1979; Rychlík, 2020) .

V krajském přeboru se konečně začaly ukazovat zkušenosti a kvalita hráčů. Z 26 zápasů totiž 13krát vyhráli, 7krát remizovali, 6krát prohráli. Získali tak 33 bodů a se skóre 51:27 v konečné tabulce obsadili 2. místo za Duklou Olomouc (Nevrlý, od 1974). V přípravě na nadcházející sezónu 1962/63 si TJ MŽ Olomouc změnila na domácím hřišti síly se Spartakem Praha Sokolovo, do kterého následně přestoupil dříve zmíněný reprezentační brankář Antonín Kramerius. Olomoučané si počínali výborně a zápas vyhráli 2:1. Branky vstřelili Šuranský a Rödr. Mužstvo tak nakročilo do mistrovských utkání s dobrou morálkou a velmi se mu dařilo. Na konci podzimní části bylo s 19 body na 1. místě (Nevrlý, od 1974). Na jaře se uskutečnilo odvetné utkání se Spartakem Praha Sokolovo, kdy TJ MŽ Olomouc na zledovatělém povrchu, senzačně zvítězila 8:4.

Na povrch poté vyšlo odůvodnění jejich povedeného výkonu, do podrážek svých kopaček si totiž navrtali šroubky, což jim pomáhalo proti klouzání na ledu. Skvělé výsledky pokračovaly a na vrcholu ligové tabulky se již nic nezměnilo. Hejčínský klub tak získal titul mistrů Přeboru Severomoravského kraje a zajistil si postup do 2. ligy. Byl to největší úspěch fotbalu v Olomouci od účasti týmů SK ASO Olomouc a XI. Křídla Vlasti právě v druhé nejvyšší soutěži (Holly et al., 2019).

První utkání v 2. lize roku 1963 odehráli nováčci na domácím hřišti proti TJ Královopolská Brno a prohráli před 2000 diváky 0:2. První zápasy ukázaly, jak náročné budou boje o setrvání druholigové příslušnosti. Po téměř zázračné výhře s Dynamem Praha, několika remízách a vítězství v Náchodě, prezimoval tým na 9. místě s 12 body. Jarní část sezóny znamenala jediný cíl, nesestoupit. Povedlo se udržet 9. místo i ligu, mimo jiné, i díky tradiční porážce Dynama Praha 2:0 (Nevrlý, od 1974). Hned po úvodních výsledcích v sezóně 1963/64 se zdálo, že je tato soutěž nad síly současného mužstva a pouhých 7 bodů znamenalo poslední 14. místo. V Československém poháru to pak byl úplně jiný příběh, kdy MŽ Olomouc porazili Třinec (3:1) a Českou Třebovou (2:0) a podlehli až Spartě Praha ve třetím kole. Na poslední zmíněný zápas se na stadion v Řepčíně dostavilo rekordních 4200 diváků. Pokračující špatné výkony v 2. lize, ze které v tomto roce sestupovalo 5 ze 14 mužstev, měly předem očekávaný důsledek, pád do Divize. To vyvolalo velké rozepře v celém klubu, mnoho hráčů přestoupilo, jiní ukončili kariéru (Bezděčka, 1979). Aby se MŽ Olomouc zvládly dotáhnout zpět na zlepšující se okolní týmy, jako například Dukla Olomouc, bylo třeba najít ekonomicky silného sponzora. Proto se mateřským podnikem stala Sigma Olomouc, čímž se mnoho změnilo. Jednou ze změn byl název klubu, který nyní zněl Tělovýchovná Jednota Sigma Moravské železářny Olomouc. Dále se změnila klubová barva podle vzoru Sigmy na modrou a bílou (Nevrlý, od 1974).

Byla podepsána dohoda o spolupráci s Duklou Olomouc, aby bylo možné zkvalitnit hráčské základny a také posilovat první mužstvo formou hostování nebo přestupů hráčů po konci vojenské služby. Mužstvo se po 20 letech odstěhovalo na Stadion Míru, na kterém odehrálo celou sezónu, strávenou v horní polovině tabulky (Bezděčka, 1979). Před zahájením mistrovských utkání v Divizi „D“ v ročníku 1965/66 bylo 1. mužstvo pozváno na přátelská utkání do NDR, kde se utkalo s Chemikem Lipsko, který hrál 1. ligu (prohra 1:3) a Aktivist VEB Montan Lipsko (výhra 5:2). Po návratu odehráli celou soutěž s průměrnými výsledky, což vyústilo v 5. místo. Díky

pomoci koncernu Sigma se také povedlo vyjednat předání Stadionu Míru do trvalého užívání (Nevrlý, od 1974).

V přípravě na sezónu 1967/68 se A tým zúčastnil dvou turnajů a oba vyhrál, jednalo se o „Olomoucký pohár“ a „O pohár Flory“. Poté již probíhaly další boje v 3. nejvyšší soutěži, které opět nedopadly postupem a zdálo se, že se Sigma MŽ řadí mezi divizní průměr, což ukázalo i 6. místo. V létě roku 1968 se konala změna na lavičce, kdy Vladimíra Doležala nahradil Josef Vlček. Po odchodu Procházky a Bešty bylo třeba sehnat náhradu, což se podařilo a přišli Jan Šimek z Bohemians Praha a Pavel Beneš z Horky na Moravě. Druhý jmenovaný se v dalších letech zapíše do statistik klubu jako jeden z nejlepších střelců, ale pro tento ročník se on i celý tým potýkali s neschopností vstřelit branku (Nevrlý, od 1974). Na jaře se oslavovalo výročí 50. let od založení FK Hejčín, jehož byla TJ Sigma MŽ Olomouc nástupcem. Uskutečnilo se mnoho sportovních akcí a posezení funkcionářů s bývalými hráči. Současní hráči však příliš radosti neměli, když jen těsně sestoupili po zisku 11. místa se ziskem 20 bodů. Divize se však po reorganizaci soutěží stala až 4. nejvyšší soutěží v Československu, takže technicky vzato se na Stadionu Míru hrála nejhorší soutěž za dobu existence (Bezděčka, 1979). Prvnímu mužstvu se v následných 5 ročnících nedařilo postupovat na postupová místa, vždy končí ve středu tabulky. Změnu přináší až rok 1973 a angažování na pozici hrajícího trenéra dosud jednoho z dlouholetých a nejlepších hráčů, Karla Brücknera. Jeho důslednost a zkušenosti se na hře začínají postupem času projevovat a na jaře roku 1974 je toto úsilí proměněno v postup do 3. ligy (Nevrlý, od 1974).

Během sezóny 1974/75 nedokázali hráči zvítězit dlouhých deset utkání, ale stále se hnali za dobrými výsledky s obrovskou chutí a motivací, podpořenou kvalitními hráči Vítem, Benešem, Vrbou a Haníkem. Zlepšenými jarními koly si zajistili klidnou záchranu a 9. místo (Bezděčka, 1979). V dalším ročníku se díky skvělému podzimnímu tažení nacházela TJ Sigma MŽ Olomouc těsně pod vrcholem tabulky a měla také možnost zahrát si mezinárodní utkání. Na Spartakiádním stadionu v Praze si před 25 000 diváky změřila síly s prvoligovým týmem BSG Stahl Riesa z NDR, který porazila 2:1, a také s polským GKS Szombierski Bytom. Sloučením se Slovanem Černovír, který se pyšnil 45letou tradicí, pokračovalo spojování týmů v Olomouci. TJ Sigma MŽ tím získala mnoho nových členů do mládežnických i dospělých kategorií. Započaly práce na vybudování nové tribuny na Stadionu Míru. Ta by nahradila dřevěnou konstrukci, která byla naprosto nevyhovující. Nová tribuna by měřila 16 metrů na šířku a 92 metrů na délku. Nesloužila by však jen divákům, ale ve vnitřních prostorách se také plánovalo

zřídit zázemí pro hráče a vedení klubu (Holly et al., 2019). Díky očekávané reorganizaci soutěží si bylo mužstvo vědomé, že pokud postoupí do 2. nejvyšší soutěže může se řadit mezi kluby hrající výkonnostní kopanou a mířit až do 1. ligy. Po podzimní části obýval A tým 8. místo, na postup bylo třeba skončit o jednu příčku výše. Tým ve složení Vít, Vajčner, Rak, Tichý, Pučálka, Jar. Fiala, Haník, Beneš, Vybíral, Gomola, Matuška, Chladil, Palička a Dvořáček s trenérem Brücknerem se chopil příležitosti a vybojoval 5. místo, které tedy znamenalo účast v 1. Národní lize (Nevrlý, od 1974). V ročníku 1977/78 se k trenéru Brücknerovi přidává asistent Milan Máčala. Ze Škody Plzeň přestoupil další z budoucích velkých trenérů Petr Uličný, a i díky jeho výkonům si mužstvo vysloužilo 6. místo. V této sezóně se Sigmě MŽ velmi dařilo v Československém poháru a s Bohemians Praha bojovala o čtvrtfinále, ve vyrovnaném utkání však nakonec podlehla 1:3. Moravské železárny se poté přesunuly do koncernu Závody Těžkého Strojářstva Martin, jméno se počestilo a název klubu zněl Tělovýchovná Jednota Sigma Závody Těžkého Strojářství Olomouc (TJ Sigma ZTS Olomouc). A tým se začal dostávat do popředí 1. České národní fotbalové ligy a obsadil 3. místo (Bezděčka, 1979).

Do nové sezóny převzal vedení prvního mužstva asistent Máčala, jelikož Karel Brückner odešel za novou výzvou do Zbrojovky Brno. Mančafu se, ale podařilo přezimovat na 5. místě s dvoubodovou ztrátou na první Hradec Králové a do jarní části vstupoval s vidinou postupu. V tomto ročníku se to nepovedlo a ztráta 5 bodů na postupové místo znamenala zklamání. V roce 1981 se uskutečnila reorganizace soutěží a současné dvě skupiny 1. ČNFL se měly sloučit do jedné. Zůstaly by v ní tak týmy umístěné na prvních 8 příčkách tabulky. Díky 4. místu si Sigma ZTS zasloužila pokračování v 2. lize. Po výborně zvládnutých prvních třech kolech Československého poháru v sezóně 1981/82 se na Stadionu Míru představila prvoligová Slavia Praha, kterou Sigma ZTS dokázala, po napínavé podívané, sledované 7000 fanoušky, porazit 3:2 a postoupila do semifinále národní části poháru. Tam narazila na silnou Duklu Praha a podlehla 5:0 (Nevrlý, od 1974).

V mistrovských utkáních ukázali hráči svou jednotu a sílu a po podzimních kolech byli na 1. místě. I přes odchod trenéra Máčaly do Slavia Praha a přivedení Vlastimila Zemana, navázali hráči na své výsledky z podzimu a v posledním kole s Třincem se po Čermákově trefě mohli radovat z konečného 1. místa. TJ Sigma ZTS Olomouc se tak poprvé v historii probojovala do 1. ligy (Nevrlý, od 1974).

Přípravy na 1. ligu konané v letech 1982 a 1983 probíhaly ve velkém tempu. Bylo třeba dostavět hlavní tribunu, což se podařilo a bylo tak vytvořeno 2000 míst na sezení a 10000 míst na stání. Nervozita vzrostla při odchodu trenéra Zemana a nastoupit musel bývalý hráč Sparty Praha, Jaroslav Dočkal. Ten týmu domluvil zajímavé přátelské utkání s týmem, ve kterém v minulých letech působil. Jednalo se o kyperský Apollon Limassol, který olomoučtí rozdrtili 5:0 (Nevrlý, od 1974).

80. léta se stala obdobím úspěchů pražské Sparty, základem byl kvalitní trenér Václav Ježek, který mimo jiné dovedl československou reprezentaci k titulu mistrů Evropy v roce 1976. Do týmu se podařilo přivést talentované hráče jako byli Berger, Skuhřavý, Chovanec, Hašek, Straka a Bílek, čímž byl vytvořen téměř neporazitelný celek. Sigma se tak mohla těšit na souboje s opravdu kvalitním týmem (Horák, 1997).

První ligové utkání se hrálo 28. 8. 1982 na domácím Stadionu Míru proti Plastiku Nitra. Tento zápas byl zároveň natáčen televizními kamerami. Sigma ZTS sice bojovala, ale po vyrovnávacím gólu slovenského soupeře v 88. minutě pouze remizovala 1:1. Bojovný byl i zbytek sezóny, ale 16 bodů a 16. místo bohužel na udržení se v nejvyšší soutěži nestačilo. Jediným pozitivem bylo povolání Leoše Kalvody do národního týmu ČSSR, který se tak stal prvním reprezentantem v historii klubu. Zápas odehrál na domácím Stadionu Míru proti výběru SSSR (Jenšík & Macků, 1998).

V sezóně 1983/84 začal boj o návrat do elity československého fotbalu posílením na pozici brankáře, kdy ze Slovanu Bratislava přišel Ing. Zdeněk Tulis. Tento tah se ukázal jako klíčový, jelikož Tulis obdržel první branku až v 11. kole z penalty, to znamenalo československý rekord v nejdelší sérii bez obdrženého gólu v délce 935 minut. Sigma si díky skvělým výkonům zajistila postup s náskokem 15 bodů na druhou Zbrojovku Brno. V následujícím ročníku se Karel Brückner vrátil z angažmá ve Zbrojovce Brno a u reprezentace ČSR do 21 let a ihned začal s přípravami na ligovou sezónu. V podzimních kolech 1. ligy se Sigmě ZTS dařilo a skončila na 7. místě, což jí umožnilo jistou dávku klidu a možnost soustředit se i na Československý pohár. Po vítězství nad pražskou Spartou 2:1 se probíjela do semifinále, kde narazila na Dynamo České Budějovice. Semifinálové klání však hráči nezvládli a porážka 2:0 znamenala vyřazení. Na jaře se podařilo ještě přidat důležité body a tím dosáhnout na 6. příčku. Také se ukazovala kvalita práce s mládeží, která vyvrcholila postupem dorosteneckého mužstva do 1. dorostenecké ligy (Nevrlý, od 1974).

Pod taktovkou Karla Brücknera, který získal ocenění "Trenér roku 85", první mužstvo bojovalo o přední příčky v tabulce. Po 18. kole již bylo jisté, že se TJ Sigma

ZTS Olomouc ukáže v evropských pohárech, konkrétně v Poháru Intertoto. Díky 3. místu si zajistila Sigma také 1.kolo Poháru UEFA. Do Interpoháru v sezóně 1986/87 vstoupil A tým již bez oblíbence fanoušků a ikonického hráče Vladislava „Nikiho“ Laudy, který odešel do kyperského AEL Limassol. Sigma se utkala s týmy Legia Varšava (3:0 a 1:5), Hannover 96 (3:2 a 1:1) a BS Young Boys Bern (3:1 a 1:2). S 10 body ovládla skupinu, což v té době znamenalo pouze finanční odměnu a žádné další pokračování v soutěži. Do 1. kola Poháru UEFA jim byl vylosován švédský soupeř IFK Göteborg. Domácí utkání bylo plně odhodlání a dobré defenzivní činnosti, ale výhře olomouckého týmu zabránil vyrovnávací brankou na 1:1 v 66. minutě hostující Johansson. V odvetě se potvrdila síla budoucího vítěze tohoto ročníku a Sigma si tak odvezla ze Švédska debakl 4:0 a byla vyřazena. V mezičase mezi skupinovou a vyřazovací fází byla Sigma vybrána fotbalovým svazem k účasti na turnaji „Merdeka cup“, který se konal v Malajsii. Olomoučané změřili síly s týmy Indie, Japonska, Číny a Sýrie. Všechny tyto zápasy skončily vítězně, což znamenalo finálové střetnutí s pořadatelskou zemí. Malajsie finále vyhrála poměrem 3:0, ale 2. místo bylo velkým úspěchem olomoucké i české kopané. Za boje v poháru Intertoto přiteklo do pokladny 20 000 švýcarských franků a za „Merdeka cup“ 10 000 amerických dolarů. Náročný program a nadmíra cestování se týmu vymstila v ligové sezóně, kde tým fyzicky nestačil a 14. místem těsně unikl sestupovým pozicím. Na nezdary v lize zareagovalo vedení výměnou trenéra, kterým se nově stal Jiří Dunaj. Před startem přípravy se také obměnil kádr, když odešli hráči jako Šišma, Kučerňák nebo zraněními oslabený brankář Tulis, a naopak přišli reprezentanti Drulák a Maroši. Tým nabitý ambicemi držel dobré tempo a výsledky, avšak umístění na příčkách zajišťujících Pohár UEFA mu utekl na úkor, o dva body lepšího, TJ Baník Ostrava OKD. Týmu tak zůstala pouze možnost zabojevat v poháru Intertoto (Nevrlý, od 1974).

I v sezóně 1988/89 pokračovala přestavba kádru, ale když v létě započaly mezinárodní souboje v Intertoto poháru vypadal tým velmi silně. Utkal se proti švýcarskému FC Aarau (1:0 a 3:2), bulharské Slavia Sofia (2:1 a 1:3) a opět proti švédskému IFK Göteborg (3:4 a 0:0). Sigma tak obsadila 2. místo a obdržela 15 000 německých marek. Na podzimní 4. místo v ligové tabulce a boje o poháry hráči nenavázali a propadli se na 10. místo a ročník skončil zklamáním (Nevrlý, od 1974).

Oslavy 70. výročí klubu v roce 1989 s sebou přinesly ocenění osobností klubu a touhu po nápravě zaváhání z minulé sezóny. Trenér Dunaj byl nahrazen Erichem Cviertnou a povedlo se získat zahraniční posily. Ze SSSR přišla ze Spartaku Moskva

dvojčata Oleg a Vitalij Šarapopovi, kteří byli prvními hráči z ciziny v dresu Sigmy Olomouc. Následovaly zápasy věnované oslavám výročí, a tak se uspořádala 2 přátelská utkání. Nejprve přijel nizozemský Haarlem, se kterým Sigma remizovala 3:3 a poté překvapivý soupeř až z Austrálie, a to Marconi Stallions FC. Druhý zápas dopadl taktéž remízou s výsledkem 2:2 (Nevrlý, od 1974).

V mistrovské soutěži odehrála TJ Sigma ZTS Olomouc své 100. ligové utkání, když se představila proti Dunajské Středě. Výsledkově se, ale klub pohyboval stále ve středu tabulky a skončil na 8. místě. Po Sametové revoluci 17. listopadu 1989 a následnému pádu komunistického režimu se změnilo celkové uspořádání společnosti, a to mělo vliv i na sport. Během jarní části se i z těchto důvodů vrátil sponzor Moravské železářny změnil název na Sigma Moravské železářny Olomouc (Nevrlý, od 1974; Rychlík, 2020).

5.6 Porevoluční období (1990–1993)

Největší vliv na další postup Sigmy Olomouc se stal návrat trenéra Karla Brücknera na post hlavního trenéra. Uskutečnilo se několik odchodů a příchodů hráčů. Tím hlavním byl přestup obránce Alexandra Bokije ze Spartaku Moskva. Do nového ročníku 1. Československé ligy byla sestava složena z Bokije, Marošeho, Ďuriše, Gottwalda, Hanuse, Bubeníka, Kotůlka, Kříže, Látala, Hapala, Machaly, Ing. Mrázka, Muchky, Sedláčka, Slabého, Šindeláře, Příbyla a Vaďury. Toto mužstvo skončilo na 3. místě a zamířilo do Poháru UEFA. K názvu byla přidána zkratka SK, sportovní klub, takže nové jméno znělo SK Sigma Moravské železářny Olomouc. (Nevrlý, od 1974). Mužstvo před přípravou na ročník 1991/92 opustily hvězdy Machala a Sedláček, kteří odešli do bundesligové Hansy Rostock. Naopak se podařilo získat Milana Kerbra ze Zlína, Radka Fojtů z Vsetína a Josefa Muchu z Prostějova. Podzimní část ligy odehrála Sigma bez jediné porážky (11 výher a 4 remízy) a přezimovala na 2. místě (Nevrlý, od 1974; UEFA, 2017).

V Poháru UEFA přisoudil los olomouckým fotbalistům severoirský FC Bangor, který rozdrtili dvakrát 3:0. Do 3. kola postoupili přes Torpedo Moskva po domácí výhře 2:0 a remízové odvetě 0:0. Dále se potkali se silným německým soupeřem Hamburger SV. Překvapivá výhra Sigmy 2:1 byla jen začátkem zázraku oproti odvetnému jasnému vítězství 4:1 na domácím stadionu. Los čtvrtfinále přinesl nejslavnějšího soupeře v dějinách klubu. Soupeřem Sigmy Olomouc se stal španělský gigant Real Madrid. Na

vyprodaném Stadionu Míru sledovali diváci podívanou, o které by se jim v Olomouci ani nesnilo (Nevrlý, od 1974).

Ve středu 4. 3. 1992 se nejprve v 27. minutě prosadil Pavel Hapal a fanoušci byli v naprosté euforii. Španělský velkoklub však zvládl těsně před přestávkou vstřelit vyrovnávací branku. V 2. poločase byli vyloučeni dva hráči Realu Villarroya a Milla Aspas, ale na výsledek zápasu to vliv nemělo. Sigma si tak odnesla nadějný výsledek do odvety. Ta se konala na Estadio Santiago Bernabéu. Vše nasvědčovalo jasnému vítězství domácích, ale nestalo se tak. Po těžkém boji a vyrovnaném zápase rozhodl o výhře „bílého baletu“ až v 83. minutě Hugo Sánchez, který patičkou překonal brankáře Přikryla. I přes prohru s takto kvalitním soupeřem, zavládl v olomoucké kabině smutek z vyřazení. Výsledek pouze 1:0 (celkově 2:1) byl a je nejvýznamnější událostí historie fotbalu v Olomouci (Deník.cz, 2020; Nevrlý, od 1974).

Po konci v Poháru UEFA, zbyl jediný cíl, kvalifikovat se do něj i v příští sezóně, což se díky 3. místu znovu podařilo. Díky velkým úspěchům a z toho plynoucích finančních prostředcích bylo možné přivést do klubu nové tváře. Soupiska se proto přetvořila a v letech 1992/93 v ní byli Martin Kotůlek, Petr Pižanovský, Luboš Příbyl, Martin Vaniak, Jiří Barbořík, Michal Kovář, Roman Pivarník, Miloš Slabý, Robert Fiala, Jiří Vaňura, Radek Šindelář, Michal Gottwald, Roman Hanus, Jiří Homola, Petr Kirschbaum, Radoslav Látal, Jan Maroši, Tomáš Pařízek, Tomáš Čapka, Martin Guzik, Milan Kerbr a Ivo Lošťák (Nevrlý, od 1974).

V poháru Intertoto se utkala Sigma s týmy Grasshoppers Club Zürich (1:1 a 1:3) ze Švýcarska, Admira Wacker Wien (0:1 a 3:1) z Rakouska a FC Kodaň (3:1 a 1:1) z Dánska. Za 2. místo v tabulce byla opět obdržena odměna ve výši 15 000 německých marek (Transfermarkt.com, 2023). Důležitější bylo obhajování úspěchu z Poháru UEFA. První kolo nabídlo dvojzápas s rumunským týmem Universatea Craiova. Oba zápasy skončily výhrou olomouckých doma 1:0 a venku 2:1. V druhém kole se nezdařilo první utkání s Fenerbahce Istanbul, když Sigma podlehla 1:0, ale své zaváhání napravila na domácím hřišti debaklem tureckého soupeře výsledkem 7:1. Třetí kolo přineslo boj s dalším světovým velkoklubem, a to italským Juventusem Turín. První domácí utkání skončilo 1:2, kdy jediným střelcem Sigmy byl Jan Maroši, kterému se povedlo překvapit italskou obranu a vstřelit gól přímo z rohového kopu. Odveta však byla plně v režii Juventusu a cesta Pohárem UEFA se pro SK Sigma MŽ Olomouc zastavila prohrou 5:0 (Nevrlý, od 1974). Následovalo snažení v posledním ročníku 1. Československé ligy. V ní se celku pod vedením trenéra Brücknera nedařilo špatně, ale

skončil za očekáváním na 5. místě (Jenšík & Macků, 1998). Zatímco Sigma předváděla těžké boje na mezinárodní i domácí scéně, pražská Sparta v lize dominovala a do samostatné soutěže vstupovala s hvězdnými hráči a základem pro velké úspěchy (Felt, 2022).

5.7 Období samostatné České republiky

5.7.1 Historie mezi lety 1993–2000

1. ligový ročník v samostatné České republice začal velmi nekvalitními výkony, což znamenalo odvolání hlavního trenéra Brücknera, kterého na jarní část nahradil Dušan Radolský. Mužstvo se výsledkově zlepšilo a o pouhé 3 body mu utekly pozice zajišťující účast v Poháru UEFA (Nevrlý, od 1974). V další sezóně se uskutečnila velká změna v bodování výsledků zápasů. Nově tak týmy za výhru obdržely 3 body, místo dřívějších 2 bodů. Za remízu se uděloval stále 1 bod (Jenšík & Macků, 1998). Z hvězdného týmu, který zářil v pohárové Evropě, nezbyl už téměř nikdo a bylo jasné, že tyto hráče nebude snadné nahradit. Pozměněné mužstvo však bojovalo a v sezóně 1995/96, kdy došlo také ke změně v organizaci klubu a vznikla SK Sigma Olomouc a.s., se proboujvalo na celkové 2. místo (Nevrlý, od 1974). Hráči A týmu Karel Rada, Martin Kotůlek a Milan Kerbr se zúčastnili také úspěšného reprezentačního tažení Mistrovstvím Evropy a až po prohře ve finále s Německem, se stali vicemistry Evropy (Jenšík & Macků, 1998).

V Olomouci rostlo očekávání na další zápasy v Poháru UEFA. Sigma začínala v druhém předkole proti KS Hutnik Kraków, se kterým doma před prázdnými ochozy, kvůli trestu za incident fanoušků v utkání s Juventusem Turín, zvítězila 1:0, ale v odvetě na hřišti soupeře nepochopitelně vyhořela, a po prohře 3:1 vypadla. To se odrazilo i do celého ligového ročníku, kde se podařilo získat pouze 8. místo (Nevrlý, od 1974). V sezóně 1997/98 se událo velké množství změn v kádru prvního mužstva, které zásadně omladilo. Před tím, než však nově sestavený tým mohl zahájit přípravu, zasáhly Olomouc a okolí povodně. Stoletá voda zničila veškeré vybavení, které se nacházelo v útrokách stadionu. Klub přišel o hřiště a dresy, hráči o kopačky a někteří dokonce o své domovy. Hráči tuto situaci zvládli a úspěšný ročník zakončili 3. místem a opět postupem do Poháru UEFA, což také pomohlo k rozšíření kapacity hlavní tribuny o více než 1000 míst. V prvním kole evropské soutěže v letech 1998/99 přisoudil los Sigmě skotský FC Kilmarnock, přes kterého se podařilo přejít bez větších obtíží, což

znamenal postup do dalšího kola, kde již čekal Olympique de Marseille. Domácí zápas s francouzským velkoklubem je považován za jeden z nejlepších zápasů v historii klubu, jelikož se Olomoučanům podařilo vybojovat nadějnou remízu 2:2. V odvetě se však příliš nedařilo a prohra 0:4 znamenala konec. Na jarní polovinu sezóny se vrátil na hostování Pavel Hapal, který se rozehrával po zranění. Tento příchod se ukázal jako zlomový, jelikož jeho rozhodující branky dovedly mužstvo na pohárové 4. místo v ligové tabulce (Nevrlý, od 1974).

S Pohárem UEFA v sezóně na přelomu tisíciletí se Sigma rozloučila už po prvním kole proti RCD Mallorca (prohra 3:1 a remíza 0:0), a tak jediným pozitivem na tomto ročníku, který skončil těsným udržením v 1. lize, byla účast Marka Heinze a Tomáše Ujfaluših na ME do 21 let, kde získali stříbrné medaile (Nevrlý, od 1974). V letech devadesátých se podle předpokladů dařilo Spartě Praha, která každoročně vyhrávala titul a v Poháru mistrů evropských zemí setkávala se slavnými týmy jako FC Barcelona, Dynamo Kyjev nebo Benfica Lisabon. Slavia Praha se probojovala až do semifinále Poháru UEFA v ročníku 1996/97, když v předchozí sezóně sebrala Spartě titul, na který čekala dlouhých 57 let (Felt, 2022).

5.7.2 Období 21. století (2001-2023)

V posledních 23 letech se klub potýkal s úspěchy i problémy. V prvních letech se klub hned 3krát probojoval do Poháru UEFA, ale vždy vypadl hned s prvním soupeřem, v roce 2001 s Celtou Vigo, 2002 s FK Sarajevo a v roce 2004 s Realem Zaragoza. Dalším úspěchem byly zápasy v předkolech Evropské ligy (nástupce Poháru UEFA) s Evertonem v roce 2009 a v sezóně 2018/19 se španělskou Sevillou (Nevrlý, od 1974). V moderní historii se Sparta se Slavií účastnily evropských pohárů, jejich derby jsou stále ozdobou každého ligového ročníku. Kluby jsou ve vlastnictví bohatých majitelů a mohou si dovolit nakupovat kvalitní hráče, jak z domácích, tak ze zahraničních soutěží (Felt, 2022). Jsou to týmy s kvalitním zázemím pro výchovu mládeže v čem se SK Sigma Olomouc snaží konkurovat a prakticky se jí to do jisté míry daří. Tito hráči však po ukázce své kvality odchází do těchto větších klubů, což Sigmě přináší životně důležité finanční prostředky, ale tato kvalita poté často chybí v A týmu a je těžké se v konkurenci probojovat k větším úspěchům.

Nejzářnější momentem historie SK Sigma Olomouc je vítězství v Českém fotbalovém poháru, kdy se dočkala své první domácí trofeje. Ve finálovém utkání v

Plzni porazila 1:0, brankou Michala Vepřeka, pražskou Spartu a na začátku další sezóny Sigma porazila FC Slovan Liberec v souboji o Superpohár výsledkem 2:0. Krizové období započalo v sezóně 2013/14, kdy Sigma sestoupila do 2. ligy. Hned následující rok se sice vrátila do nejvyšší soutěže, ale špatné výsledky pokračovaly a opakoval se tak stejný scénář jako před dvěma lety. Od sezóny 2017/18 je SK Sigma Olomouc stálým příslušníkem 1. ligy a řadí se mezi lepší týmy středu tabulky (Nevrlý, od 1974).

6 PROPAGAČNĚ-EDUKAČNÍ MATERIÁL

Propagace je součástí marketingového mixu. Tvůrcem modelu 4P, který se zaměřuje na marketing z pohledu prodejce, se stal v roce 1949, Neil Borden. Jeho čtyřmi základními částmi je Product (produkt), Price (cena), Place (distribuce), Promotion (propagace, marketingová komunikace) (Foret, 2003).

Marketingová komunikace se provádí na základě komunikačního mixu, který je souborem prostředků využívaných ke komunikaci se stávajícími i potenciálními zákazníky. Zákazníky rozumíme v tomto případě fanoušky, jejichž návštěvnost na utkáních A týmu přináší klubu finanční prostředky nejen ve formě vstupného a nákupu zboží z fanshopu, ale také reklamními smlouvami uzavřenými s klubem, které jsou závislé na dosahu inzerce. Cílem je tedy získat viditelnost značky a zlepšit povědomí o značce (Příkrylová, 2019).

Historie klubu SK Sigma Olomouc je i dle zjištění této bakalářské práce velice bohatá a úspěchy vždy znamenaly zvýšení zájmu fanoušků. Historická fakta se tak mohou stát produktem marketingové komunikace. Klub poté může produktu přidat hodnotu, například kvalitou zpracování nebo vytvořením soutěže, což následně rozšíří marketingovými kanály potenciálním zákazníkům (Foret, 2003).

Na základě uvedených zjištění byl v praktické části práce navržen propagačně-edukační materiál, jehož cílem je rozšíření obecného povědomí o historii klubu mezi fanoušky a širokou veřejností. Tento materiál se skládá z reklamního plakátu (Příloha 1), na kterém jsou vyobrazeny historické zlomové momenty vývoje klubu. Na tento plakát navazuje soutěžní karta (Příloha 2), obsahující nestandardizovaný test znalostí, která by byla ve velkém množství rozdána fanouškům a poté vyhodnocena.

V tomto testu se nachází šest uzavřených úloh s výběrem ze tří možností. Ze správných odpovědí by byl o poločase utkání A týmu vylosován vítěz dresu, nebo jiných cen či sponzorských předmětů. Vytvořený materiál by mohl sloužit k dalšímu navázání na propagaci klubu a jeho sponzorů. Na plakátech by například mohla být umístěna loga sponzorů. Soutěžní testy by se mohly vyplňovat pomocí propisek, také s logy sponzorů, které by si fanoušci mohli ponechat. Plakáty by byly vyvěšeny kolem Androva stadionu a jsou na nich v textu vypsány i správné odpovědi na všechny otázky, umístěné na soutěžní kartě. Karty s propiskami by bylo možné vyzvednout na stanovištích u pokladen. Po vyplnění by fanoušci vhodili své karty s číslem sedačky do boxů připravených u vstupů na tribunu.

Při poločasové přestávce by došlo k vyhlášení správných odpovědí a poté k losování. Losovaly by se všechny soutěžní karty dohromady. V případě, že by na kartě byly chybné odpovědi, opakovalo by se losování do doby, než se najde správně vyplněná karta. Vítěz by vyhrál předem určenou cenu (vítězů může být více, dle počtu cen). Při této soutěži nejde jen o vítězství, ale také o možnost zopakovat si své znalosti nebo se i dozvědět i něco nového (Čapek, 2015).

7 DISKUSE

Záměrem bakalářské práce bylo vytvoření uceleného obrazu historického vývoje fotbalového klubu SK Sigma Olomouc na základě kritiky literárních pramenů. Vývoj SK Sigma Olomouc započal na dně fotbalové hierarchie. Během let se SK Sigma Olomouc díky cílevědomosti jednotlivých osobností klubu, jako byli například Tatíček, Benda nebo Brückner, mohla posunout až do nejvyšší soutěže v zemi, a to i přes nedostatek finančních prostředků. Kluby jako AC Sparta Praha a SK Slavia Praha těžily po dobu své historie ze svého brzkého založení a prakticky okamžitému vzestupu na fotbalový vrchol.

Díky tomu měly téměř vždy kvalitní hráče, patřící do národního týmu a vybuchovaly si svou značku nejen na domácí, ale i na mezinárodní scéně. Staly se tak atraktivním investičním artiklem a přilákaly zájem bohatých majitelů, kteří jim umožňují pokračovat v existenci a tvořit historii i v současnosti (Macho, 2013; Houška & Procházka, 2022). Můžeme pouze polemizovat, jaké důvody stojí za úspěchy SK Sigma Olomouc v porovnání s pražskými týmy Spartou a Slavií. Sigma i Slavie prošly finančními problémy a úpadkem výkonnosti, zatímco Sparta se po celou dobu historie pohybuje na předních místech nejvyšší ligové soutěže a bojuje o zisk titulu.

Hlavní přínos bakalářská práce představuje konstrukce uceleného obrazu historie fotbalového klubu SK Sigma Olomouc vycházejícího z historických pramenů a vhodně interpretovaného pro širokou veřejnost. Limitující ovšem byla nutnost čerpat informace ze sekundárních pramenů, což je v některých částech i kronika, jelikož se mnoho původních pramenů nedochovalo. Mezi další limity práce se také řadí nemožnost ověření vytvořeného propagačně-edukačního materiálu v marketingové praxi. Nabízí se zde tedy možnost pro navázání na práci v magisterské etapě studia.

8 ZÁVĚRY

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zmapování historického vývoje fotbalového klubu SK Sigma Olomouc od jeho založení po současnost. Cíl byl naplněn, jelikož se mi podařilo vytvořit ucelený přehled historického vývoje.

První dílčí cíl, který spočíval v analýze dostupných historických pramenů, byl splněn, díky použití heuristické metody. Pracoval jsem s konkrétním historickým pramenem, který se nazývá kronika SK Sigma Olomouc, jejíž autorem je Antonín Nevrlý.

Druhým dílčím cílem bylo identifikovat klíčové události historického vývoje SK Sigma Olomouc, což se vydařilo na základě využití komparativní metody, při které jsem porovnával historický vývoj fotbalových klubů SK Sigma Olomouc, AC Sparta Praha a SK Slavia Praha. Pro lepší přehlednost a identifikaci klíčových událostí byla vytvořena tabulka – Tabulka výsledků SK Sigma Olomouc v jednotlivých ročnících (Příloha 3).

Součástí třetího dílčího cíle byla charakteristika specifik historického vývoje SK Sigma Olomouc, vzhledem k tradičním fotbalovým klubům jako je SK Slavia Praha a AC Sparta Praha, spolu s popsáním klíčových témat a zásadních momentů pojících se k historii Olomouce a okolí. Bylo zjištěno, že se tyto fotbalové kluby vyvíjely velmi odlišně, a to především z ekonomických důvodů, což platí i v současnosti.

V rámci čtvrtého dílčího cíle byl vytvořen propagačně-edukační materiál, který má za cíl přiblížit historické reálie fanouškům klubu a bude sloužit jako součást marketingové propagace klubu s cílem zvýšit zájem a návštěvnost fanoušků. Tento materiál, v podobě plakátu a soutěžního testu, souvisí s historií klubu SK Sigma Olomouc a zlomovými momenty jeho historického vývoje. Informace k těmto materiálům byly získány z historických pramenů použitých v této práci.

Další výzkumy by se mohly zaměřit na zpracování orální historie, která by umožnila interpretaci pamětníků zmíněných událostí, což by prohloubilo vhled do dané problematiky

9 SOUHRN

Bakalářská práce se zabývala historickým vývojem fotbalového klubu SK Sigma Olomouc v závislosti na historickém vývoji fotbalu ve světě a českých zemích. Hlavním cílem bylo pomocí metod analytické interpretace dat, zmapovat historický vývoj fotbalu v Olomouci s důrazem na klub SK Sigma Olomouc od jeho založení po současnost.

V teoretické části práce je charakterizován historický vývoj fotbalu ve světě a v českých zemích v jednotlivých historických etapách, spolu s historickým vývojem pravidel a vybavení hráčů. Východisko cíle práce znamenalo analýzu historických pramenů, shrnutí jednotlivých informací čerpaných právě z historických pramenů a dostupné literatury a následné vytvoření přehledu o vývoji fotbalového klubu SK Sigma Olomouc spolu se srovnáním s vývojem AC Sparta Praha a SK Slavia Praha.

V praktické části bakalářské práce byl na základě analýzy dostupných archivních materiálů vytvořen přehled historického vývoje SK Sigma Olomouc a přijmout propagačně-edukační materiál reflektující historii fotbalového klubu SK Sigma Olomouc s cílem podporovat zájem široké veřejnosti a návštěvnosti utkání. Tento materiál lze uplatnit v širších souvislostech, a to převážně v marketingové komunikaci SK Sigma Olomouc, což může podpořit růst fanouškovské základny a v konečném důsledku pozitivně ovlivnit finanční situaci klubu.

10 SUMMARY

The bachelor's thesis dealt with the historical development of the football club SK Sigma Olomouc depending on the historical development of football in the world and in the Czech lands. The main goal was to map the historical development of football in Olomouc, with an emphasis on the SK Sigma Olomouc club from its foundation to the present, using methods of analytical data interpretation.

In the theoretical part of the thesis, the historical development of football in the world and in the Czech lands is characterized in individual historical stages, together with the historical development of rules and players' equipment. The starting point of the aim of the work meant the analysis of historical sources, a summary of individual information drawn from historical sources and available literature and the subsequent creation of an overview of the development of the football club SK Sigma Olomouc together with a comparison with the development of AC Sparta Prague and SK Slavia Prague.

In the practical part of the bachelor's thesis, based on the analysis of available archival materials, an overview of the historical development of SK Sigma Olomouc was created and promotional and educational material reflecting the history of the football club SK Sigma Olomouc was created with the aim of supporting the interest of the general public and the attendance of matches. This material can be applied in a wider context, mainly in the marketing communication of SK Sigma Olomouc, which can support the growth of the fan base and ultimately positively affect the financial situation of the club.

11 REFERENČNÍ SEZNAM

- Baker, W. J. (1983). *The State of British Sport History*. Journal of Sport History, Vol. 10, No. 1.
- BBC Sport. (2012). *Euro 1960: Lev Yashin leads Soviets to glory in France*.
<https://www.bbc.com/sport/football/17680769>
- Bezděčka, J. (1979). *Almanach k 60. výročí TJ SIGMA Závody těžkého strojírenství v Olomouci 1919-1979*. TJ Sigma Závody těžkého strojírenství v Olomouci
- Brown, T. P. (2020). *How football became football: 150 years of the game's evolution*. Brown House Publishing
- Cambridge University AFC. (2006). *History of Football in Cambridge*.
<https://web.archive.org/web/20061027053608/http://www.cuafc.org/history.php>
- Čapek, R. (2015). *Moderní didaktika*. GRADA
- Československý deník. (1924). In: Nevrlý, od 1974
- Český statistický úřad. (n.d.). *Sladký život prvorepublikových úředníků*.
<https://www.czso.cz/csu/stoletistatistiky/sladky-zivot-prvorepublikovych-uredniku>
- Dejmek, J. (2018). *Československo Dějiny státu*. Libri
- Deník.cz. (2020). *Jak Sigma válčila s Realem? Jako rovný s rovným*.
<https://www.denik.cz/fotbal-zajimavosti/sigma-olomouc-real-madrid-video-fotogalerie-2020.html>
- FAČR. (2021). *Fotbalová asociace slaví sto dvacet let od založení*.
<https://facr.fotbal.cz/fotbalova-asociace-slavi-sto-dvacet-let-od-zalozeni/a15137>
- FIFA. (2019). *The World's First: How Sheffield FC helped create the game we know today*. <https://www.fifamuseum.com/en/blog-stories/blog/the-world-s-first-how-sheffield-fc-helped-create-the-game-we-know-toda-2621442/>
- Felt, K. (2022). *Sparta - 130 let fotbalové historie*. Universum
- Foot, J. (2007) *Calcio*. HarperCollins Publishers
- Foret, M. (2003). *Marketing - základy a principy*. Computer Press
- Fronta. (2008). *Vyhlášení civilního stavu výjimečného v Protektorátu Čechy a Morava z 28. září 1941*. <https://www.fronta.cz/dokument/vyhlaseni-civilniho-stavu-vyjimecneho-protectorat-cechy-a-morava-28-zari-1941>
- Grain, E. (2003). *Renesanční člověk a jeho svět*. Vyšehrad

- Grexa, J. & Strachová, M. (2011). *Dějiny sportu. Přehled světových a českých dějin tělesné výchovy a sportu*. Masarykova univerzita
- Guttmann, A., & Thompson A.K. (2001). *Japanese sports: a history*. University of Hawaii Press
- Hendl, J. (2008). *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Portál
- Holly, D., Lašák, T., Nevrlý, A., & Ponížil, M. (2019). *SK Sigma Olomouc: 100 let: 1919-2019*. SK Sigma Olomouc
- Holmes, R. (2010). *Druhá světová válka*. Knižní klub
- Horák, J. (1997). *Encyklopedie našeho fotbalu*. Libri
- Houška, V. & Procházka, P. (2022). *Věčná Slavia - 130 let*. Olympia
- Hroch, M. (1983). *Úvod do studia dějepisu IV.: Metody historikovy práce*. Státní pedagogické nakladatelství.
- Hunt, Ch., ed. (2006). *Světová encyklopedie fotbalu*. Olympia
- IFAB. (2022). *Laws of the Game*. The International Football Association Board
- Jenšík, M., & Macků, J. (1997). *Kronika českého fotbalu do roku 1945*. Olympia
- Jenšík, M., & Macků, J. (1998). *Kronika českého fotbalu od roku 1945*. Olympia
- Jindra, Z. (1982). *Základy historické heuristiky*. UK
- Kárník, Z. (2007). *Malé dějiny Československé 1867-1939*. Dokořán, s.r.o
- Kössl, J., Štumbauer, J., & Waic, M. (2023). *Kapitoly z dějin tělesné kultury*. Karolinum
- Kovář, P. (2015). *Víc než medaile: Český klub fair play 1975-2014*. Mladá fronta
- Macfarlane, A. (2023). *Harpastum: The Ancient Roman Empire Ball Game*. <https://historyofsoccer.info/the-ancient-game-of-harpastum>
- Macho, M. (2019). *Fotbal – historie od počátku do současnosti*. Universum
- Macho, M. (2013). *Sparta – Slavia, Rivalové navěky – Bitvy nejslavnějších českých fotbalových klubů na hřišti i v zákulisí*. Brána
- Mráz, I. (1976). *Svět devadesátých minut, díl 1*. Olympia
- Nevrlý, A. (1919-2023). *Kronika SK Sigma Olomouc*. SK Sigma Olomouc
- Olivová, V. (1979). *Lidé a hry. Historická geneze sportu*. Olympia
- Olivová, V. (1988). *Sport a hry ve starověkém světě*. Artia
- Prückner, F. (2017). *Skvosty československé fotbalové historie*. Olympia
- Přikrylová, J. (2019). *Moderní marketingová komunikace*. GRADA
- Rychlík, J. (2020). *Československo v období socialismu 1945-1989*. Vyšehrad

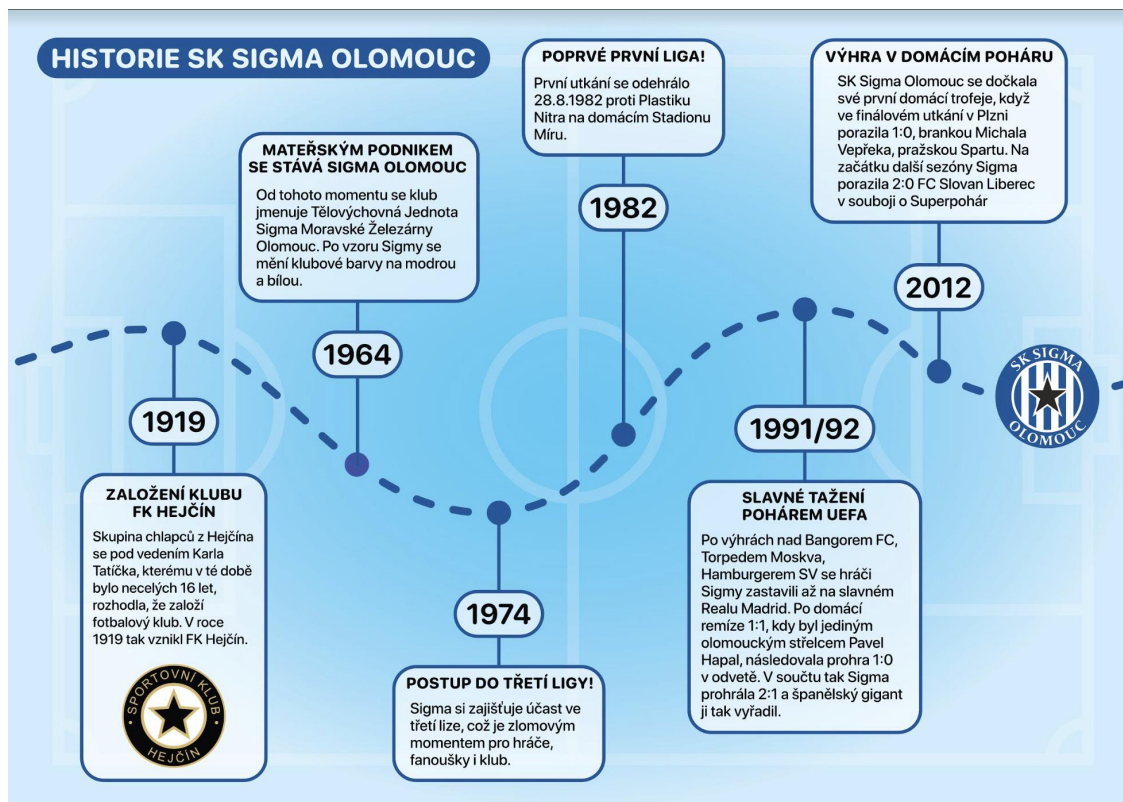
- SK Sigma Olomouc (2021). *Poklad Sigmy? Archiv, který málem zničila povodeň*.
<https://www.sigmafotbal.cz/aktuality/2021-11-02-poklad-sigmy-archiv-ktery-malem-znicila-povoden>
- Sudgen, J. (1998). *FIFA and the Contest For World Football*. Polity Press
- Šálek, J. (1980). *Slavné nohy*. ROH
- Šedřová, K. & Švaříček, R. (2014). *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Portál
- The FA. (2012). *THE HISTORY OF THE FA*. <https://www.thefa.com/about-football-association/what-we-do/history>
- Transfermarkt.com. (2023). *SK Sigma Olomouc*. <https://www.transfermarkt.com/sk-sigma-olmutz/pokalhistorie/verein/2311>
- UEFA. (2017). *History of UEFA Champions League*
<https://www.uefa.com/uefachampionsleague/history/>
- Veber, V. (1984) *Malá škola kopané*. Olympia
- Whittington, E. M. (2001). *The sport of life and death: the Mesoamerican ballgame*.
Thames & Hudson
- Zikmund, Z. (2020). *Bíčan proti Hitlerovi: Fotbal v Protektorátu Čechy a Morava*.
Prostor
- Zounek, J., & Šimáně, M. (2014). *Úvod do studia dějin pedagogiky a školství: Kapitoly z metodologie historicko-pedagogického výzkumu*. Masarykova univerzita.

12 PŘÍLOHY

1. Plakát
2. Soutěžní karta
3. Tabulka výsledků SK Sigma Olomouc v jednotlivých ročnících

12.1 Příloha 1

Plakát

12.2 Příloha 2

Soutěžní karta

HISTORIE SK SIGMA OLOMOUC

KVÍZ

- JAK SE NAZÝVAL KLUB V DOBĚ ZALOŽENÍ?**
A) FK HEJČÍN
B) SK OLOMOUC
C) SPARTA OLOMOUC
- KDO BYL ZAKLADATELEM PRVNÍHO PŘEDCHŮDCE KLUBU?**
A) KAREL BRŮCKNER
B) KAREL TATÍČEK
C) VÁCLAV JÍLEK
- KDY BYL KLUB ZALOŽEN?**
A) 1919
B) 1949
C) 1979
- JAKÝ BYL VÝSLEDEK (V SOUČTU) PAMÁTNÉHO DVOJZÁPASU S REALEM MADRID Z ROKU 1992?**
A) 2:1 PRO REAL
B) 5:0 PRO REAL
C) 3:3 REMÍZA
- KDO BYL STŘELCEM ROZHODUJÍCÍ BRANKY VE FINÁLOVÉM UTKÁNÍ ČESKÉHO POHÁRU V ROCE 2012 PROTI AC SPARTA PRAHA?**
A) MICHAL ORDOŠ
B) MICHAL VEPŘEK
C) JAN NAVRÁTIL
- JAK SE JMENOVAL ANDRŮV STADION V LETECH 1950-1993?**
A) STADION VLASTI
B) MORAVSKÝ STADION
C) STADION MÍRU

K zapojení do soutěže o hodnotné ceny, vhod'te tuto kartu do označených boxů u vstupů na tribunu.
Děkujeme
– tým SK Sigma Olomouc

12.3 Příloha 3

Tabulka výsledků SK Sigma Olomouc v jednotlivých ročnících

Sezóna	Liga	Úroveň	Z	V	R	P	VG	OG	+/-	B	Pozice
1926/27	III. třída	-	8	3	1	4	28	29	-1	7	3.
1927/28	II. třída	-	28	22	1	5	123	96	+27	45	2.
1928/29	II. třída	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1929/30	II. třída	-	43	20	8	15	-	-	-	48	-
1930/31	II. třída	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.
1931/32	II. třída	-	14	2	3	9	24	34	-10	7	8.
1932/33	II. třída	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1933/34	II. třída	-	14	-	-	-	21	38	-17	14	7.
1934/35	I.B třída	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.
1935/36	I.B třída	-	-	-	-	-	40	48	-8	16	6.
1936/37	I.B třída sk. Sever	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1937/38	I.B třída sk. Sever	-	9	5	1	3	35	25	+10	11	-
1938/39	I.B třída sk. Sever	-	10	4	2	4	31	20	+11	10	5.
1939/40	I.B třída sk. Sever	-	22	-	-	-	50	57	-7	12	5.

Sezóna	Liga	Úroveň	Z	V	R	P	VG	OG	+/-	B	Pozice
1940/41	I.B třída sk. Sever	-	22	6	2	14	44	95	-41	14	-
1941/42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1942/43	II. třída	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.
1943/44	II. třída	-	20	16	1	3	97	44	+53	33	1.
1944/45	Okresek Hanácké Župy Fotbalové	-	6	5	1	0	-	-	-	11	-
1945/46	I.B třída sk. Sever	-	11	4	3	4	-	-	-	11	-
1946/47	I.B třída sk. Sever	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1947/48	I.B třída sk. Sever	-	-	-	-	-	-	-	-	25	6.
1948/49	I.B třída sk. Sever	-	11	5	1	5	28	23	+5	11	6.
1949	Krajská soutěž – Olomouc	3	26	9	5	12	71	60	+11	23	10.
1950	Krajská soutěž – Olomouc	3	11	3	1	7	-	-	-	7	11.
1951	Krajská soutěž – Olomouc	3	18	9	1	8	41	45	-4	19	5.
1952	Krajská soutěž – Olomouc	3	22	9	2	11	52	46	+6	20	7.
1953	Krajská soutěž – Olomouc	3	11	5	2	4	25	28	-3	12	5.

Sezóna	Liga	Úroveň	Z	V	R	P	VG	OG	+/-	B	Pozice
1954	Krajská soutěž – Olomouc	3	22	10	4	8	48	46	+2	24	5.
1955	Krajská soutěž – Olomouc	3	22	17	4	1	65	51	+14	38	1.
1956	Oblastní soutěž – sk. D	3	22	7	3	12	37	40	-3	17	9.
1957	Krajská soutěž – Olomouc	4	33	26	6	4	92	44	+48	52	1.
1958/59	Oblastní soutěž – sk. D	3	26	4	7	15	45	70	-25	15	14.
1959/60	Krajská soutěž – Olomouc	4	26	9	5	12	48	44	+4	23	9.
1960/61	Krajská soutěž – Olomouc	4	22	13	6	3	56	16	+40	32	1.
1961/62	Severomoravský krajský přebor	3	26	13	7	6	51	27	+24	33	2.
1962/63	Severomoravský krajský přebor	3	26	18	4	4	64	20	+44	40	1.
1963/64	2. liga – sk. B	2	26	9	5	12	28	49	-21	23	9.
1964/65	2. liga – sk. B	2	26	4	2	20	24	73	-49	10	14.
1965/66	Divize D	3	26	10	7	9	39	37	+2	27	4.
1966/67	Divize D	3	26	13	5	8	52	41	+11	31	5.
1967/68	Divize D	3	26	10	8	8	36	45	-9	28	6.

Sezóna	Liga	Úroveň	Z	V	R	P	VG	OG	+/-	B	Pozice
1968/69	Divize D	3	26	5	10	11	25	33	-8	20	11.
1969/70	Divize D	4	30	9	12	9	48	50	-2	30	8.
1970/71	Divize D	4	30	14	6	10	41	39	-2	34	6.
1971/72	Divize D	4	30	13	8	9	45	36	+9	34	5.
1972/73	Divize D	4	30	14	5	11	39	38	+1	33	6.
1973/74	Divize D	4	30	18	8	4	55	31	+24	44	1.
1974/75	3. liga – sk. B	3	30	11	6	13	37	49	-12	28	9.
1975/76	3. liga – sk. B	3	30	14	7	9	34	28	+6	35	4.
1976/77	3. liga – sk. B	3	30	15	4	11	51	34	+17	34	5.
1977/78	1. ČNFL – sk. B	2	30	13	6	11	36	36	0	32	6.
1978/79	1. ČNFL – sk. B	2	30	14	7	9	50	37	+13	35	3.
1979/80	1. ČNFL – sk. B	2	30	12	9	9	47	38	+9	33	3.
1980/81	1. ČNFL – sk. B	2	30	17	4	9	52	32	+20	38	4.
1981/82	1. ČNFL	2	30	20	5	5	56	25	+31	45	1.
1982/83	1. liga	1	30	5	6	19	32	56	-24	16	16.
1983/84	1. ČNFL	2	30	23	4	3	74	18	+92	50	1.
1984/85	1. liga	1	30	10	11	9	50	47	+3	31	6.

Sezóna	Liga	Úroveň	Z	V	R	P	VG	OG	+/-	B	Pozice
1985/86	1. liga	1	30	12	10	8	55	40	+15	34	4.
1986/87	1. liga	1	30	9	7	14	41	49	-8	25	14.
1987/88	1. liga	1	30	12	8	10	50	46	+4	32	5.
1988/89	1. liga	1	30	12	5	13	42	47	-5	29	10.
1989/90	1. liga	1	30	12	7	11	39	42	-3	31	8.
1990/91	1. liga	1	30	16	5	9	52	34	+18	37	3.
1991/92	1. liga	1	30	17	9	4	60	23	+37	43	3.
1992/93	1. liga	1	30	14	7	9	44	38	+6	35	5.
1993/94	1. liga	1	30	14	6	10	44	29	+15	34	7.
1994/95	1. liga	1	30	12	7	11	31	31	0	43	8.
1995/96	1. liga	1	30	19	4	7	54	33	+21	61	2.
1996/97	1. liga	1	30	10	10	10	36	30	+6	40	8.
1997/98	Gambrinus liga	1	30	16	7	7	38	21	+17	55	3.
1998/99	Gambrinus liga	1	30	12	11	7	42	34	+8	47	4.
1999/00	Gambrinus liga	1	30	7	13	10	31	38	-7	34	12.
2000/01	Gambrinus liga	1	30	14	10	6	47	33	+14	52	3.
2001/02	Gambrinus liga	1	30	9	10	11	29	31	-2	37	10.

Sezóna	Liga	Úroveň	Z	V	R	P	VG	OG	+/-	B	Pozice
2002/03	Gambrinus liga	1	30	8	10	12	29	33	-4	34	11.
2003/04	Gambrinus liga	1	30	16	7	7	43	24	+19	55	3.
2004/05	Gambrinus liga	1	30	15	6	9	39	34	+5	51	4.
2005/06	Gambrinus liga	1	30	10	7	14	34	44	-10	37	9.
2006/07	Gambrinus liga	1	30	6	8	16	29	43	-14	26	14.
2007/08	Gambrinus liga	1	30	8	12	10	20	26	-6	36	11.
2008/09	Gambrinus liga	1	30	13	9	8	39	36	+3	48	4.
2009/10	Gambrinus liga	1	30	14	5	11	49	36	+13	47	6.
2010/11	Gambrinus liga	1	30	14	5	11	47	29	+18	47	4.
2011/12	Gambrinus liga	1	30	11	10	9	42	38	+4	34	11.
2012/13	Gambrinus liga	1	30	13	10	7	49	41	+8	49	5.
2013/14	Gambrinus liga	1	30	7	8	15	42	60	-18	29	15.
2014/15	Fotbalová národní liga	2	30	19	6	5	64	25	+39	63	1.
2015/16	Synot liga	1	30	6	9	15	35	49	-14	27	15.
2016/17	Fotbalová národní liga	2	30	21	6	3	59	22	+37	69	1.
2017/18	HET liga	1	30	15	10	5	41	22	+19	55	4.
2018/19	Fortuna:Liga	1	30	12	4	14	37	43	-6	40	8.

Sezóna	Liga	Úroveň	Z	V	R	P	VG	OG	+/-	B	Pozice
2019/20	Fortuna:Liga	1	33	9	13	11	39	40	-1	40	11.
2020/21	Fortuna:Liga	1	34	11	12	11	40	40	0	45	9.
2021/22	Fortuna:Liga	1	30	9	10	11	39	37	+2	37	9.
2022/23	Fortuna:Liga	1	35	12	12	11	53	47	+6	48	6.

(Poznámka. Tabulka 1 - Tabulka výsledků A týmu SK Sigma Olomouc v jednotlivých ročnících. Úroveň ukazuje na kvalitu soutěže (1. je nejkvalitnější), Z = Počet zápasů v jedné sezóně, V = Počet výher v jedné sezóně, R = počet remíz v jedné sezóně, P = počet proher v jedné sezóně, VG = počet vstřelených branek v jedné sezóně, OG = počet obdržných branek v jedné sezóně, +/- = rozdíl skóre = počet vstřelených branek (VG) - počet obdržných branek (OG), B = konečný počet bodů v jedné sezóně, Pozice = Umístění týmu na konci sezóny, Zelené vybarvení = postup do vyšší soutěže, Červené vybarvení = sestup do nižší soutěže, Fialové vybarvení = Reorganizace soutěží. Zdroj: Nevrlý, od 1974)

13 SEZNAM OBRÁZKŮ

1. První písemná zmínka o klubu SK Hejčín v Československém deníku z roku 1924 (in Nevrlý, od 1974)

2. Fotografie Androva stadionu z roku 1940. Foto Frait. (1940).
http://www.fotohistorie.cz/Olomoucky/Olomouc/Olomouc/Olomouc_-_stadion/Default.aspx?photoID=57713#detailnext